

20. gada-gabjums.

Kafka ar peesuhitichanu
par pasti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Kafka bez peesuhitichanas
nās Nihgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel izdohts fesh-
deenahm no p. 12 fashohi.

Mahjas weefis.

Kafka
par fludinaichanu:
par tureenās fleijas smalku
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
ceesem, malfa 10 kap.

Redaktija un efspeidizija
Nihgā,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu- drufatamā pee
Pehtera basnijās.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaschneeks un apgahdatajās.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedelu.

N° 48.

Sestdeenā 29. Nowember

1875.

Mahjas weefa lasitajeem un draugeem par sinu.

Lai Mahjas weefa issuhitichana waretu pehz tahrtas un bes laweshanas notikt, tad luhdsu apsteletajus, lai pee laika man us dohd sawu wahrdu un dshwes weetu. Kafka paleel ari us preekschu ta pate tā agrafōs gaddēs, prohti **1 rubli**, peelikums **75 kap.** un pastes nauda **60 kap.**, tā ta teem, tam pa pasti japeesuhita, par gadu jamalka par Mahjas weefi ween **1 rubl. 60 kap.** un par Mahjas weefi ar peelikumu **2 rubli 35 kap.** Teem, kas šahē pat Nihgā it nedekas sawu lapu fanem waj leel fanemt, — teem ta pastes-nauda sinams naw jamalka naht, bet tee dabuhn Mahjas weefi ar peelikumu par 1 rubli 75 k.

Nihgā: Mahjas weefa apsteleschanas teel preti nemtas manā drufatamā un grahmatu bohde pee Pehtera basnijās; Pehterburgas Ahr-Nihgā Raktu-eelā **N° 18 Winkmann** l. pak-kambari Martinsona namā, un **Weifa** l. bohde pee leela pumja; Pahrdaugamā pee **Stabusch** l. pret Holma l. fabrika. Tad wehl zitās pilsehtās apsteleschanas preti nems, prohti: **Behfīs**: kophmanis **Peterjohn** l.; **Walmeerā**: **G. G. Trey** l. sawā grahmatu bohde; **Waltā**: **Nudolff** l. sawā grahmatu bohde; **Zelgawā**: **J. Schablowsky** l. sawā grahmatu bohde; **G. Höpfer** l. sawā bohde pee turgus platscha un **S. Allunan** l. sawā grahmatu bohde; **Talsōs**: kophmanis **Simsen** l.; **Saunjelgawā**: **Adolf Schwabe** l. sawā grahmatu bohde; **Dohbelē** kophmanis **J. Dawidoffsky** l. sawā drahnu bohde un tad **Kuldigā**: kophmanis **Lagding** l. sawā bohde.

Ernst Plates,

Mahjas weefa apgahdatajās un redaktors.

Rahditajs.

Saunafahs sinas. Telegrafa sinas.

Cekshemes sinas. No Nihgas: Latweeschu beedribas general-fapulzes barishanas, nedarbs Sastaulā. No Oberpales: stohlas eefwehtichana. No Narwas: tureenās pilsehtas buhshana. No Sahmu salas: stohlas-buhshana un mahzitaju truhlums. No Kownas: sagshana un laupishana. No Pehterburgas: tehjas-audshana, mesha buhshana. No Dofas: leels labibas trahjums. No Samaras: semes isdalishana. No Sibirijas: jauna augstshola.

Ahrsemes sinas. No Bahzijas: strahpes likumi. No Batrijas: ultramontanu nihziba. No Parishes: Suezes-kanata leetā. No Rohmas: garids-neeku buhshana. No Madrides: ministeru pahrgrohshichana. No Turzijas: pahrdureenās walstis buhshana.

Rā semkophis, kam pascham sawa ala jarohf, war dabuht sinahf, tur un zil dshf uhdens semē atrohdahs. Atbilde us rakstu no Baltmales. Suhneeziba Latwijā. Mlogshanahs pehz tehwijās. Sihkt notikumi ij Nihgas. Sina pahrduffateem Nihgā. Stanu wirtne. Par laipnigu eewehroschana.

Peelikumā: Meistera schabweens. Graudi un seedi.

Saunafahs sinas.

No Nihgas. Pilniga seema pee mums atnakuše. Lai gan stipri nefalst, tad tomehr pee mehreena fala weenmehr turahs un sneega ari tik dauds fashnidshis, ka knashchi ween ar kalamanahm brauz.

No Leepajas. Rā tureenās awises sino, tad Lehrpatas mahzibas aprinka kurators statsrahts Saburowa kungs tai 16. Nowemberi atbrauzis us Leepaju. Deenu pehz tam wirtsch apraudshija tureenās gimnashiju un zitas shkolas.

No Londones. Daschas ahrsemes awises bija sinojuschas, ka Turku waldiba Egiptes kehniinam issazijuse sawu pretestibu, ka tas Suezes-kanata akzijas pahrdewis Anglijai. Tagad nu Angtu awise „Teims“ sino, ka ta ne-efohf taisniba, jo Turku waldiba ne-efohf nelahdu pretestibu issazijuse. Ta pate awise

ari sino, ka Egiptes kehniinsh nemas negriboht Abisiniju uswareht, bet tikai Abisinijas waldibu peespeest, lai saweem pawalstneekem aifleeshohf, ka tee Egiptes rohbeschās ebrukufchi nelauptu. Egiptes waldiba saweem fara-pulkeem pawehlejuse, lai tee Abisinijas rohbeschas ne-aisteekohf, ja Abisinijas kehniinsh Jahnis apshohlahs, to waijadsigo drohshibu doht, ka laupishanas turpmak nenoteekohf.

Telegrafa sinas.

No Pehterburgas tai 27. Nowemberi. Pee gohda-malhtes muhsu augstis Kungs un Keisars wewelibas isnesdams sazijis: „Dseru us labklahshanohs Maneem draugeem un fabeedroteem waldineekem, Bahzijas keisaram Wilhelmam un Austrijas keisaram Franzim Jofesam! Gsmu laimigs, waredams apleezinaht, ka draudshiga saweenoschanahs starp tahm trihs keisara walstibahm, ka ta Muhsu preekschgahjeju laikōs tila flehgta preeksch weenlihdshigas leetas aishahweshanas, nepahrgrohshita pastahw ar tahdu noluhku, lai Giropas meeribu un meeru waretu usstureht. Es pilnigi ustizohs, ka Mehš ar Deewa palihgu ar saweenoteem publineem meera mehkus fashneegsim.“ Us tam erzherzogs Albrechts abu (Bahzijas un Austrijas) keisaru wahrdā atbildeja, wewelibu isnesdams us muhsu augsta Kunga un Keisara Meksandera., muhsu augstas Keisarenes Marijas un wifa augsta Keisara nama labklahshanohs.

No Berlines tai 27. Nowemberi. Salschu kehniinsh atbrauzis us Berlini. Pret Kernes erzbislapu eefahkta teefashchana. — Bosnijā bijushchi wairak masaku kahtinu.

Geschiedenes finas.

No Rihgas. Latweeschu beedribas general-fapulzē tai 23. Nowemberi bija schahdas darischanas: 1) Bija jazet wadonis preefch general-fapulzes wadischanas preefch nahkojcha gada un schini amata tika eezelts J. Weinberga f. 2) Bija jaspreefch pahre palihdsibas jeb mirschanas lahdi, kuras likumi no runas wihreem pahrepreesti, tika general-fapulzei preefcha likti un ari tika peenemti. Jaunee nosajijumi nahks spehla jaw no 1. Dezebema schini gada. Bija jazet pahrluhki preefch beedribas rehkinumu un darischanu pahraudisichanas, un tika eezelti tee fungi: A. Spunde, K. Gichmann, Chr. Neumann, J. Danneberg, S. Nowisky un J. Balking.

— No Saflauka sino par kahdu tur padaritu flepkawibu. Bee neredziga Mahrtina Martinowa, kas Slohlaas eela wirwneeka M. Schliwinjka nama dsihwoja, 22. Nowemberi no rihta stary pulstien 9 un 10 cenahl kahds jauns zilwels un njeuna Martinowu par ukuli. Martinows, dohmadams, ka scho teescham kahds radineeks apmeklejis, usnem wianu it laipnigi. Pehz ihsas farunas fweeschneeks fuhka Martinowa 15 gadus wezu deenesneeci Lihsi Matihis, tai 15 kap. dohdams pehz schnapsa. Ar schnapsu pahnahloht Lihse fateek fweeschneeku sehta, kas prohjam cedams winai usfauz, lai drihsat steidsotees pee Martinowa. Bet Lihse, eekam ee-eet pee Martinowa, pa preefchu skatahs, ko dara Langerhans kundse, kura tai pascha nama dsihwo un kas ari no Lihses teek apdeeneta. Bina atrohd Langerhans kundsi gultā ar spilweni us galwas un ar noplehstu dweeta-wihli noschnaugtu. Istrahdotees, ka flepkaws pee tam issadsis 2 r. 85 kap. naudā un 6 sudr. tehkarotes. Polizeja esohk winam jaw us pehdahm; tas gan laikam nebuhs nefas zits, ka augschminetais jauneklis, kas Martinowu apmeklejis.

No Oberpahles teek „Rihgas wehstnesim“ („Рижск. Вѣст.“) sinohts, ka tai 10. Nowemberi Lustiferas muischa tizis eefwehtihis jaun-usbuhwetais skohlas nams preefch pareistizigeem. Geswehtisichana notikufe plajcha skohlas-nama, kur dauds weecu bijuchi janahkuchi. Geswehtisichanu isdarija preesteris M. B. Zwetikows, kas sawa rumā tehweem un mahthem pee sirds lika, lai ruhpejotees par behru suhtisichanu skohla, un tad pateizahs muischas ihpajchneekam, kas buhwleetas preefch skohlas nama dewis, ka ari semneeku gruntineekam Jurim Jürgensohnam, kas laudis us skohlas buhwesichanas paslubinajis.

No Narwas teek Lehrpatas awisei („N. D. 3.“) sinohts, ka Narwas walni teekoht norakti, un to pasinodams sinotajs ar teem wahrdeem fahl: „Muhju pilsehtina fahl jaunā uswalkā tehprees. Meks waram tagad tahli us pilsehtas apfahrtni noskatitees, kamehr jenak walni un muhri to ne-atalhwa. Nu ari ilgs laiks wairs ne-aisees, kad buhsim atswabinati no walneem un muhreem, kas muhs zeeti tureja eeflehgtus. Jaw Septembara mehnesi eefahka muhrens noplehst.“ To sajijis sinotajs jo plajchi issahsta, kahdi muhri un walni teek norakti un kur tas teek isdarihis; bet tas tikai tam buhs pilnigi prohtams, kas Narwas pilsehtu pasihst, tapehz ari wiju pasinodumu schē nepafneedsam, bet tikai to peeminam, ka zaur muhru un walnu norakfchannu Narwas pilsehta dabuhs pawisam zitadu isskatu. Kam wehl no Mahjas weefa lasitajeem atminams, ka Rihgas pilsehta, no muhreem un walneem eeflehgtā, isskajahs, un to ar tagadejo

Rihgu salihdsina, tas gan nopratihis, ko wakau norakfchana preefch pilsehtas apfihme.

No Sahmu falas. Bahre tureenes skohlahm un mahzitateem runajoht japeemin, ka Wahju awises lajam, ka wehl daschas mahzitaju weetas bes mahzitateem, ta par prohwi stary 12 mahzitaju weetahm bija Septemberi schini gada wehl tschetras, kur mahzitaju truhka. Ar skohlas buhshanu ari deefgan wahji, lai gan skohlas-palihdsibas komiteja Sahmu fala jaw sawahkufe lihds 16,652 rubleem, no kuru intesehm teek dohti 250 rublu preefch skohlotaju algas pa-augitinasichanas. 3000 rublu ir nospreesti preefch jaunu skohlu buhwesichanas. No schihis naudas gandrihs wijas basnizas draudsis tika jauni skohlas nami buhweti. Zil leela pateiziba ari dewigahm rohlahm, kas preefch skohlahm sawu artawu dewuschu, ir ja-ijafaka un zil dauds zaur to jaw skohlahm palihdschts, tad tomehr ta darba wehl ir deefgan. Lai pilnigi wareta schij buhshana palihdscht, tad wajadsetu wiju skohlu eerikti pahrogohst. Bar prohwi tur wehl ir dauds masu skohlu, kas buhtu waj labakas un pilnigakas pahrtafamas waj ari leelakās skohlas pahrwehshamas. Tapat ari skohlotaju alga pawisam plahna; pa leelakai dalai skohlotaji dabuja par gadu tikai 2 lihds 3 rubli algas flaidra naudā; tagad gan nu druzin wairak, kahds 5 lihds 8 rubtus. Saprohtama leeta, ka par tahdu algu kreetni mahzitu skohlotaju nedabuhis, kas zitu nelo nestrahda ka sawu skohlas amatu. Tee tagadejee skohlotaji ir semneeki, kas par sawu brihwlaiku seemā skohlu tura. Ko nupat sinojam, no tam nu redsams, ka Sahmu fala skohlas leeta atrohdahs deefgan behdigā buhshana, kur palihdsiba sneedsama.

No Kownas jeb Kaunas teek Kreemu „Behterburgas awisei“ sinohts, ka mineta pilsehta un winas apfahrtne teekoht trauzeta no sahdsibahm un laupisichanahm. Ta ihpajchi ta schoseja stary Kownu un Wilkomiru teekoht zaur laupisichanas padarita nedrohscha.

No Behterburgas. Kreemu awises sino, ka tagad tur beedriba griboht fastahditees, kuras noluhks buhshoht Deentwidus-Kreewija tehjas audsichanu eewest. Jaw 1873. gada Kaukassija tahda beedriba ijschlahs, bet ta ka tai tas wajadnigs kapitals truhzis un no Kaukassijas semkohpibas beedribas palihdsibu luhgufe, kas attal schim nodohmam peekrisdama gahjufe pee domehnu waldivas palihgu prasihst, bet kad ta scho luhgsichanu lihds schim ne-eewehrojufe, tad nu schi jauna beedriba fastahdotees, kurai paschai deefgan kapitala buhshoht.

— Krohna meschi esohk Kreewijai pahraf par 400 mil. puhrweetas, bet wifs leels skailis mas labuma atmetoht; tik pehdejōs gadōs eenemshanas fahloht wairotees. Mescha pahrwaldisichana un apfargasichana panemoht no wifahm cenahfshichanahm lihds 72 procentes un preefch uskohpsichanas u. t. t. teekoht lihds 11½ procentes isdohtas. Daschas gubernas Krohna meschi nelahdu pelnu nenefoht, bet turklahst wehl schahdi; ta par peemeeru Behterburgas, Nowgorodas, Bernas, Kursemes, Pleskawas, Mogilewas un Taurijas gubernā.

No Odesas teek sinohts, ka tur spihkerōs gulohst lihds kahdeem 1,300,000 ischetwexteem hweeschu; bet kad tur labiba ir dahrgaka, neta us ahseemes tirgeem teek sohlihts, tad probtams, ka schim brihscham no tirgoichanas newar ne dohmaht. Bes tam wehl schini labibas krahhumā stahw kapitals lihds kahdeem 12 milioneem rublu un kur tad wehl spihkeru nohna

un zitas isdohſchanas. Leels naudas truhtkums ir iszehlees un muifchneeki uſanemoht nauđu uſ leelahm prozentehm.

— Odeſa tagad dauds runa pahre leelo damifuga: „Iſchi-chaiſchewa“ nogrimſchanu. Schis milſu fugis brauza no Odeſas zaur Suezes-kanali uſ Indiju, ſchurp un turp. No-wembera ſahkumä winſch ar prezehm brauza no Odeſas uſ Londoni un turp brauzoht nogrima juhra Spanijas juhras-likumä.

No Samaras. Kä Maſkawas awiſes ſino, tad domehnu miniſterija ir Samaras gubernija mehginajuſe aſtawneeku ſal-dateem eerahdiht gruntsgabaluſ iſ krohna ſemes. Tani ap-gabalä lauſchu lohti maſ un beſ laudim ſchee ſemes gabali nekahdu labumu ne-atmet; bet tagad zaur ſcheem koloniſteem ari zita tur tuwuma buhdama krohna ſeme nahſ wehrtibä, tä ka pilnigi taſ zaur to teef atlihdſinahts, kad aſtawneekeem lihdſ wianu muſſcha galam kahds ſemes ſtruhritis teef pawelti isdohſts. Täpat eſoht nodohmajufchi dariht Aſtrachanas gu-bernija, gribedami tä uſkohpt tohs tur atmata buhdamuſ ſe-mesgabaluſ.

No Sibirijas. Jaw ſawä laika ſinojam, ka griboht Si-birija cetaiſiht uniwerſiteti jeb augſtkohlu; tagad teef ſinohts, ka tur griboht ſaſtahteſ „palihdſibas beedriba preeſch uni-werſitetes dibinaſchanas.“ Schi beedriba nodohmajufe ari nandas-palihdſibu ſneegt. Par ſchihſ beedribas dibinatajееm peeſtahjuſchees nandas wihri, kaſ jaw ſenak labu prahtu pret augſtkohlahm iſrahdijuſchi. Kä Kreewu awiſe „Golofſ“ da-buiſ ſinaht, tad ſchim brihſcham wehl naw noſpreeſts, waj jauno uniwerſiteti cetaiſiſchoht Tomſkaſ jeb Irkutſkaſ pilſſehta.

Ahrſemes ſinas.

No Wahzijas. Wahzijas walſis ſapulze nahza pee pahre-ſpreeſchanas ſtrahpes-likumi. Geſahkumä dohmaja, ka pee ſcho likumu pahreſpreeſchanas iſjelſchotees leela ſtrihdeſchanahſ, bet ka tagad teef ſinohts, tad nekahdi eewehrojami ſtrihdini nebi-juſchi. Pee pahreſpreeſchanas ari eewehrojufchi Arnima pro-zeſi, prohti kahds paragraſs buhtu peeleeekams, kaſ uſ tahdahm pahreſchahſchanahm ſihmejahſ, kahdas graſs Arnims nodarijſis. Schahds paragraſs ari eſoht jaw iſtrahdahts un ka dohma, tad to ari peenemſchoht.

— Kä ziteem gadeem tä ari ſchogad Biſmarkſ iſrihkojſ pee ſewis weeſibas, uſ kuraſhm celuhdſis walſis weetneekuſ. Kur nu til dauds to politikas wihru kohpā, tur ſinamſ ari beſ ſarumaſchanahſ un pahreſpreeſchanas par politikas leetahm nepaleek, tä tad ari Biſmarka weeſibas walarä daſchahſ tah-das leetas pahreſpreeda. Biſmarkſ jawuſ weeſuſ ari pazee-nijſis ar daſchadu bairiſchu alu ſortehm un weeſi to dſehr-dami ſahluſchi runaht no jauna likuma pahre aluſ-nodohſcha-nahm. Pee ſchihſ ſarumas predalidamees Biſmarkſ ſajijſis, ka aluſ-akziſe jeb aluſ-tule padaroht alu labaku. Tee Bai-rijaſ walſis-weetneeki pee tam ſajija, ka par alu waroht ak-ziſi maſaht, ka to Bairija redſoht. Daſchi ziti walſis-weet-neeki Biſmarka dohmahm nepeekrita, ſajidami, ka aluſ ſil-takſ paleekoht, jo leelaku tuli uſ to uſleekoht; bet Biſmarkſ pee ſawahm dohmahm palika.

No Bairijaſ. Sawä laika no Bairijaſ ſinodami peemi-nejam, ka ultramontaneem ar ſawu nodohmu ne-iſdewees, jo wianu adreſes-rakſis tika no kehnina atraidihſts, täpat ka ari wianu luhgſchana netika peenenta, lai miniſteriju pahrgrohſoht. Tä tad miniſteri palika ſawuſ amatuſ un tagad ultramonta-

neem atkal jauna nepatiſchana, jo wineem jaredſ, ka taga-deja Bairijaſ miniſterija turahſ ar brihwprahtigeem kohpā. Si-namſ ka pahre miniſterijaſ brihwprahtigo iſtureſchanoſ walſis un tauta preezajahſ, lai gan ultramontani puſojahſ, kaſ par to, kad tilai gaiſmaſ darbi weizahſ un uſ preeſchu dohdahſ, jo no ultramontaneem til weenſ labumuſ war atlekt, prohti ka wini zaur ſawu pretiſchanoſ pret gaiſmaſ darbeem brihw-prahtigohſ paſſubina uſ weenprahtibu un uſ jo zentigu ſtrahdibu.

No Pariſſeſ. Kä tureenas awiſes dabuijuſchahſ ſinaht, tad Egiptes kehninſch ar ſawu deſlu un ſawu ahriгу leetu mi-niſteri Dezebexa mehneſi atbraukſchoht uſ Girowu un apmek-leſchoht Franziju un Angliju. No Egiptes kehnina ſinodami ar kahdu wahrdu peeliſim pahre Suezes-kanali. Kä jaw ſino-jam, tad Franzijuſchi ir lohti ſa-ihguſchi, ka Anglija, bet ne Franzija, nopirluſe mineta kanala akzijaſ. Tagad nu Fran-zijaſ ahriгу leetu miniſtera pretineeki pahremet minetam mini-ſteram, kapehſ winſch par tam ne-eſoht gahdajſis, ka Franzija dabuhn Suezes-kanali jawuſ rohkāſ. Suezes-kanala buhwe-tajſ Leſepſ, ka leekahſ, kanala-pahreeſchannu Anglu rohkāſ maſ ko noſchehlo un taſ ari naw geuhti iſſklaidrojams, jo tahdi wihri ka Leſepſ, kaſ tahduſ preeſch wiſaſ paſauleſ eeweh-rojanuſ darbuſ paſtrahda, tä ſakoht eeranga wiſu paſauli par ſawu tehwiju un tamdehl naw tahds dedſigſ Franzuſiſ ka ziti Franzuſchi, kaſ Anglijai kanali nenoweht, ſawuſ tehwi-jaſ labumu eewehrodami. Turklaht ari japeemin, ka Leſepſ ſinadams, zil dauds nandas wajjaga preeſch kanala plaſcha-kaſ iſbuhweſchanahſ, ihpaſchi dſilakaſ iſrakſchanaſ, raudſija nauđu ſadabuht, un labaki nehma nauđu no Anglijaſ, neka kad wina darbſ paliktu preeſch ſcho laiku wajjadſibahm ne-pilnigſ; tapehſ Franzuſchi ari Leſepam newar par laumu nemt, ka winſch uſ Angliju netura duſwigu prahtu. Winſch bija eepreeſchu peepraſijſis pee Turku waldbibaſ, lai wajjadſigo nau-du dohdohht, bet nebija dabuiſis. Tagad nu winſch war ze-reht, ka ar Anglijaſ palihdſibu ſpehſchoht kanali tahdu iſbuh-weht, kahds ſchim brihſcham wajjadſigſ, jo lihdſ ſchim weenā deenā zaur kanali warejuſchi zauri tiſt kahdi 30 fugi, bet ar to nepeeteek, jo fugoſchanaſ deenu no deenas pawairojahſ.

No Rohmaſ. Watikana pili jaw ilgaku laiku ſwehteem baſniſaſ tehweem ſirdiſ nejauki apſkapſtejuſchahſ. Pee tam naw wainigſ liktenis, kureſch neſen trihſ kardinaluſ no pa-ſauleſ gruhtibahm debeju preekōſ aiſwadijſis un kureſch drihſä laika weht trihſ turp noweſt graſahſ, bet — nezereti maſſ ſklaidraſ nandas eenahkumuſ no gawileſchanaſ ſwehtkeem (pahre kureem mehſ agrak ſinojam). Jo tagad paredſjams, ka ſwehtki mehneſcha laika beigſees, beſ ka wini nabaga pahweſtam ee-preeſch aprehklnatuſ ſimts milionuſ atmetihſ. Schiſ rehkinu miſejumuſ Watikana wairak galwaſ- un ſirdiſ-ſahpes dara neka ſtrihdini ar Spaniju un breeſmiga baſniſaſ wajjaſchana Wah-zija. Bet ari zitaſ leetas Italija pehſ baſniſaſ galwu weh-leſchanaſ negrib notikt. Tä neſen pahweſtiſ eegehla miru-ſcha ſwehtahſ Barbaras kloſtera abta (kloſtera aprinka-preeſchneeka) weeta, kahdu beſ waldiſchanaſ apſtibrinaſchanaſ ſawu amatu iſpildidannu biſkapu, bet kloſtera dohmkuſgi (Ca-pitel-Domherrn) ſcho nepeenehma, teikdami ka weenlahrt tah-dam lungam wajjagoht waldiſchanaſ apſtibrinaſchanaſ un ohtr-lahrt dohmkuſgeem pee wina iſwehleſchanaſ ari pilniga bal-ſoſchanaſ teeſibaſ eſoht. Kur nu ereſtibahm galſ par tah-deem baſniſkuſgeem, kaſ no pahweſta nolahdetam kehninam wai-ral paklauſa, neka pahweſtam paſcham. Täpat leelaſ raiſeſ

dara dewinu Sijilijas salas biskapu kohpas-luhgšchanas raksts, kurā tee luhds, lai pahwests wineem atkautu waldischanai paklausīht. Grubti laikam gan pahrgalwigam wezajam pahwestam tahdus spehreenus panesohht.

No Madrides. Spanija bijuše ministerijas pahrgrohsšchana. Par ministere preekschneeku tehnisch apstiprinaja Kanowas (ar pilnigu wahrdu: Kanowas del Kastillo) un lihdsšchinigo justizes-ministeri Kalderonu par ahriгу leetu ministeri. Herera tika apstiprinahs par justizes-ministeri un Toreno par andeles-ministeri. Ziti ministeri palikufchi fawās weetas. Kalderonu gribejušchi fuhtih, ka dštrd, par fuhtni pee pahwesta, bet fawu eemešlu deht no schihs weetas atluhdsees.

— Aiswinu šwehtdeenu bija Spanijas tehnina dšimšchanas deena, kas ar leelu gresnumu tika šwehtita. Schini deenā tehnisch fanehma dauds augstmanus, ka maršchalu Serrano, Sagasta un zitus Spanijas partijas wadonus un bijufchas republikas generatus. No zitahm waldbahm tika peesuhiti telegrami ar laimes wehlešchanahm. Pehz kahdas tureenās awišes sinahm tehnisch schini deenā 1655 weesus fanehmis, kas bija nahkufchi laimes wehleht. Ta jo patihlama laimes-wehlešchana laikam bija ta, kas tika peesuhiti no Seemel-Amerikas fabeedrotahm brihw-walstim, kas leezina, ka starp abahm waldbahm draudšiba pastahw un tad schim brihšcham gan nebuhtu jabaidahs, ka nemeeri starp minetahm walstim Kubas salas deht iszeltohs. Par Karlisstem runajohht japeemin, ka wini ar pawairoteem spehkeem San Sebastianas pilsehtai usbrukufchi pehz tam, kad kahds Anglu kugis wineem kara-mantu peewedis, prohti pulweri un leelgabalus. Pilssehtas aistahwetaji fatajahs no pilssehtas isbrukt un Karlisstem usbrukt. Tahdi nu Angli, kas pelnu dšhdami pat Karlisstem kara-mantas peewed, ka wini to ari darija Bruhšchu-Grantschu kara, Grantscheem kara-leetas peewesdami, lai gan wini politikas fatišchanā Wahzijai issajija, ka pee karoschanas dalibu nenemohht. Taisniba leekahs buht kahdam gudram tautas pasinejam, kas fajija: Anglu tauta ir tirtogaju pulks.

No Turzijas. Pahr Turzijas buhšchanu schinis deenās isnahkufe grahmata, kas jo plaschi israhda Turzijas politikas zelus. „Kenes awise“ pahr scho grahmatinu sino tā: „Wisu pirmš mineta grahmatina israhda Turzijas jufšchanu, kurā tika eewilktas zitas Eiropas walstis, un to wisu kohpā falidama issklaidro Herzegowineeschu tagadejo dumpi. Eiropas leelwalstis newareja tuhli faweenotees, kahda istureschanahs pret Turziju buhtu ta labaka un kahdas pahrgrohsšchanas buhtu jo derigas Turzijai. Scho weenoschanahs kahdu laiku aislaweja Turzijas jufšchanas naudas leetā. Tad teek grahmatinā peemineti Austrijas preekschlikumi, Kreewijas peesihmejumi, Wahzijas attureschanahs un zitu Eiropas walstu istureschanahs Turzijas leetas. To peeminejufe grahmatina pahrspreesch pahrgrohsšjumus Turzijā, kuras par wajadšigeem esofchus wina atfihst, un tad peerahda to wainu, no kuras til dauds to sliktumu Turku walstei zehlušchees, un ta waina esohht ta walstis eerikte, ko Turku waldbiba pehz kahdas Granzijas waldbibas eeriktes 1840. gadā fawā walsti eegrohsšjufe. Pehz schihs eeriktes tika no Konstantinopeles isfuhtiti deenestneeki pa wisu walsti, kas walstis amatōs stahjahs, un schee deenestneeki dauds sliktumu walstei padarijušchi. Grahmatinā schee sliktumi usrahditi. Turzijas toreišgeee waldbibas wihri dohmaja zaur schahdu eerikti tahs daschadas tautibas fawā starpā weenohht, bet wini wihlušchees; jo turpreti wini isdeldeja zaur to daschas pat-

waldbibas teešibas, kas daschahm pawalstim bija dohtas. Winetas grahmatas farakstitajs dohd padohmu, kahda waldischanas eerikte buhtu eegrohsfama, lai Turzija nahktu pee labakas attihstišchanas. Daschas waldbibas nodatas buhtu schekiramas, par prohwi justizes- (teefas- un likumu-), walstsnodohšchanas- un polizejas-nodatas, kuras schim brihšcham nekahrtigi teekoht pahrwalditas. Tagadejas waldbibas wainas teek grahmatinā usrahditas. Lai pahrwaldiba notiktu kahrtigaki, tad wajadsetu teefas eezelt, pee kurahm titlab Turki tā ari kristitee teek peelaihti; tad pahr nodohšchanahm wajadsetu draudšchm pašchahm lihds spreest, zaur ko daschadas šadurschanahs un nemeeri tiktu aislaweti; tapat ari polizejas waldischana buhtu tahdā sinā pahrgrohsfama, zaur ko dascha ašins-išleeschana tiktu aislaweta, kas tagad nereti noteekoht. Beigās grahmatina kerahs pee šwarigeem pahrgrohsšjumeem un dohd to padohmu, lai Turku waldbiba dohtu kristiteem tahdas pašchas teešibas, kahdas ir Turkeem, tā ka kristitee tiktu peelaihti pee wiseem walstis amateem (lihds schim tikai Turkeem bija atkauts daschōs walstis amatōs eestahht), zaur ko naidš starp Turkeem un kristiteem tiktu ar laiku isnihzinahts. Tad ari buhtu pee wispahriga kara-deenesta peelaišchami kristitee, lai wineem wairak rastohs dalibas pee fawas tehwijas Turzijas. Tad ari buhtu derigi, ka Turku waldbiba mahzitus wihrus is ahrsemehm peenemtu augstakōs waldbibas amatōs. Sawu grahmatinu beigdams farakstitajs faka, kad wina preekschlikumi no Eiropas politikas wihreem tiktu par derigeem atfihiti, tad ari Turku waldbiba tohs peenemtu. Is schim nupat ihsumā pasneegtahm sinahm skaidri redsams, ka Turzijā strahdajufchi un ka Turku waldbiba pate wainiga, ka winas kristigeee pawalstneeki dumpi fajehlušchi.

— No Konstantinopeles teek Wihnes awišehm pahr Turzijas walstis buhšchanu tā sinohts: tee preekschlikumi pahr daschadeem Turku walsti isdarameem pahrgrohsšjumeem tikufchi no sultana peenemti. Kahdi schee pahrgrohsšjumi esohht, to wehl schim brihšcham nesin; warbuht wini buhs pa dasai; tahdi, kahdi peemineti tai Franzuscha grahmatinā, pahr kuru nupat sinojam.

— Pahr Turku kara-spehtu, kas schim brihšcham atrohahs Turzijas seemelu-pawalstis, lafam schahdas sinas: Turzijas seemelu-pawalstis ir tagad 164,000 saldatu, kuri tā pa daschahm weetahm isdaliti, un prohti: pee Mischas 37 bataloni kahjineeku, 2 regimentes jahtneeku un 80 leelgabali; pee Nowi-Bazaras 25 bataloni kahjineeku, 1 regimente jahtneeku un 40 leelgabali. Herzegowinā atrohahs 37 bataloni kahjineeku, 1 regimente jahtneeku un 40 leelgabali; Bosnijā 16 bataloni kahjineeku, 6 regimentes jahtneeku ar 20 leelgabaleem; pee Widines stahw 19 bataloni kahjineeku, 3 regimentes jahtneeku un 60 leelgabalu; beidsohht eefsch Skutari (Albonijā) 10 bataloni kahjineeku ar 11 leelgabaleem.

Behl no Turzijas. Pehz jaunakahm awišchu sinahm jafino, ka Hussein-Bascha no Konstantinopeles dabujis preekschrakstu, kahdā kahrtā winam jafaro pret dumpineekem, prohti wisus dumpineeku pulkas us weenu weetu šadsiht un tad tohs us reis fakaut. — Pahr karoschanu schim brihšcham sinojohht, jafaka, ka Kreewu awišes lafam, ka dumpineeki kahdus Turku kara-pulkus stipri šalahwufchi. Weenā kautinā Turki esohht pasandejušchi 1000 saldatas, turpreti dumpineeki dauds nepasandejušchi. Lai gan dauds sneega fasnidšis, tad tomehr dumpineeki nodohmajufchi no karoschanas nenostahtees, bet duhšchigi tahlaki karohht.

Ra semkohpis, kam poscham sawa aka jarohk, war dabuht sinacht, fur nu zil dsitu uhdens semè atrohdahs.

Neleekahs buht welti, kad aku-rakfchanas labad drufku farunajamees ar semkohpeem, kas faruus tihrumus nokohpufchi un kam akas wajjaga, tagad tahdu darbu it isdemigi warehs pastrahdaht.

Stahda weza grahmata par semkohpibu stahsta, ka uhdeni semè warohk atraft: 1) fur, bes ka purwa-uhdens semi aplahj, uhdens-augi augbht; 2) fur wardes beesi usturotees un ar wehderu pee semes it ka peclipufchas; 3) fur tuhltit pehz faules no-eeschanas dauds masu knislichu tuwu pee semes speh-ledami augfchup un semup ftraidelejoht; 4) fur weenà un tai paschà weetà beesi manohk uhdens-twaikus un 5) kad faufa un wehjaklusà deenà, ihfi preefch faules-lehlfchanas ta no-leekotees us semes, ka wehders, smakris un rohkas zeeti us semi gulditi, bet azis nemitejami raugahs us rihteem. Kur nu tahs eewehrojoht kahdu weetu is un ap furas uhdens-twaiki ka ruhgdami isjekotees, fur esohk awota-ahdere.

Aispehnajo „Lativ, Aw.“ 45. numura sinoja kahds Wel-das pagasta (Kursemè, Misputes aprinki) dsihwodams aku-razejs, wahrdà J. Ernstjohn, ka winsch warohk „us to smal-lako katra apafsch semes tezedama awota uhdens-ahderi no-teikt.“ — Waj J. Ernstjohn k. to eespeh isdariht pehz wirf-minetahm simehm, negribam ihsti tizeht, bet zil atminamees, wina toreisiga peedahwaschanahs par aku-razeju islikahs buht farakstita preefch tahdas publikas, kas wina lai uskata par burwi waj sikhneeku, wismasaki lai apbrihno wina nedfirdeto gudribu. Ka tahda uhdens-notelkchana teejscham ir isdarama, bet bes burwibas, tikai zaur praktisku darboschanohs un it fe-wischi gluschi drohfschi zaur sinatnibu, t. i. hidroskopiju, kas mahza atraft fepenahs uhdens-ahderes. Us to pawisam de-riga rahdahs kahda jaunakà laikà, Wahzu waloda druktata grahmata, kam schahds wirfakfts: „Quellenkunde; Lehre von der Bildung und Auffindung der Quellen.“

Bet kad wiseem nu naw walas nedf ari prahts us tam nefahs, tahdas plaschas grahmatas studeereht, kad gribam te pasneegt, tahlakas mehginaschanas deht kahdu rezepti, kas mums reis lihdsjea akai weetu eerahdiht. Rakstijam 1848 g., fur Kursemè leelgruntineeki araju mahjas leeliski wehl wareja nopohstihk, eetaisihk par kalpu-mahjahm waj pahrwehrst par lohpmuischelehm, kad ari Ghdolè nopohstijam Muischraju un zitas mahjas un eetaisijam wina weetà jaunu lohpmuischu, wahrdà „Kahpas.“ Sausu smilfchu-kalna wirfà jaunahs lohpmuischas ehkas drihs bija usjeltas, bet tuwumà no uh-dena ne smakas preefch jaimnezibas. Ko nu dariht? Mel-lejam pee kahda teizama amata-beedra padohmu, kas mums us to atbildeja:

„Nem newahpetu jaunu mahla pohdu, eelez tani nelasche-tus kakkus, grihspanu, balto weiraku un aitas-wilnu no ka-tra 5 lohkes, pahrsedf pohdu ar beesu papihri, eerohz to semè pee faufa laikà pehdu dsili tai weetà, fur aku dohma rakt, pehz 24 stundahm isnem pohdà eeliktahs weelas un noswer tahs. Ja nu schihs tikai drufku waj nemas naw palikufchas smagakas, tad tai weetà uhdeni nedabuji. Bet ja turpreti weelu smagums wairojees, un prohti par

2 lohtehm, tad usrakfi uhdeni 75 pehdu dsitumà.

4	"	"	"	"	50	"	"
6	"	"	"	"	37 1/2	"	"

8	"	"	"	"	25	"	"
10	"	"	"	"	12	"	"

Darijam ta. Un redsi 60 pehdu dsiti semè eerakufcheent atwehrahs bagata uhdens ahdere. Tai paschà gadà rakstijam par to toreisiga semkohpibas laikraksta „Kurl. landw. Mittheilungen,“ gribedami zitus usaizinaht, isfludinaht, arig pee wi-neem rezepte israhdijufehs par pateesigu; bet welti lihds schim us to esam gaidijufchi. Kam nu schoruden aka buhtu roh-kama, to luhdsam, lai to isdara pehz wirseja preefschraksta un tad lai ne-aismirst zitus un dohd sinacht, ka darbs laimejees; jo muhsu mehginaschanas weenreisigo weifschanohs ihsti wehl negribam usskatihk par nemaldigu.

Peesihmejumò. Scho padohmu, to „Darbs“ pasnee-dsis faweem lasitajeem, ari Mahjas weefi usnehmam, dohma-dami zaur to muhsu mihteem lasitajeem pa prahtam darju-fchi. Medakzija.

Atbilde us rakstu „no Baltmales.“

(Statees Mahjas weefa 45to numuru.)

Behdigs flats muhsu azim parahdahs, kad gadahs gar Kempu muischu eet, fur zittahrt Siguldas draudses filial-basniza stahweja. Breesmigais orkans (weefuls) 1872 gadà, kas simtahm mahjas nopohstija, ari scho basnizu drupòs fa-treeza. — Tagad jaw zetorts gads, kamehr muhsu basniza no-pohstita, un mums pee schihs basnizas peederigeem ja-isteeft tiklab ka bes basnizas. Siguldas basniza 15—20 un wai-ral werstes tahli, kas gan pa retam braujejam, bet ne kah-neekeem atfneedsama. Ta tad mihlà, swehtà deeninà, kad pa wiseem zetu zelineem laudis us Deewa namu dohdahs, muhsu leelzeli tukfschi.

Nu buhtu dohmajams, ka wisi weenprahtigi ferjees pee darba, wezo basnizu, furà jaw tehwi us zeteem gulejufchi, us-zelt. Bet kas to dohs! Ziteem, deesin fur tahs dohmas ra-dufchahs, basnizas tagadejo weetu atnest un to nestin fur zi-tur buhweht. Un nemahs laudis us tam pat zaur laikrakf-steem usmusinaht.

Kahds „S.“ k. schahs lapas № 45 mums pasnedf sinas, ka „no wiseem Baltmaleescheem, no Rameneescheem bes 2 (!?) wihreefscheem, no schè peederoscheem Siguldeescheem un ziteem Jaun-Kempeneescheem ta wehleschanahs isfajita, lai basniza tiktū buhweta pee Baltmal fshoklas, draudses widū.“

Nesaprohtams, fur zeen. rakstijahs tahdas sinas fagrahbis! Behz wina raksta buhtu dohmajams, ka wisi schè peederigi „wihreefschi“ teescham buhtu tikufchi noprasiti fawas wehle-fchanahs pahr basnizas buhwi isteikt. Bet tas nebuht ta naw. Es scha raksta rakstijahs no Baltmalas pag. ween waru sim-tus „wihreefchus“ usrahdiht, kas tahdu noprasifchanu nepa-sihst, un kas nelad netaus us tahdahm dohmahm pawestees, famu basnizu fur zitur pahrzelt no wezas weetas prohjam, Jaun-Kempeneeschus, furi wisi pee wezas basnizas peekriht, nemas nepeeminohk. Tahlak „S.“ k. fata, ka „ta wehlescha-nahs isfajita, lai schi basniza tiktū „draudses widū.“

Bet tas tak buhtu pawisam aplam, ka scho filial-, jeb ka rakstijahs fala, „pufbasnizianu“ draudses widū buhwetu. Muhsu draudses leelaka basniza Siguldà atrohdahs draudses weenà galà, tadeht tad schi Kempu basniza kriht draudses ohtrà galà, fur jaw lihds schim bijuse, un ne „draudses widū.“ Ja, — ja tagadejo Siguldas basnizu gribetu atnest un abas basni-zas par weenu faweenohk, tad gan tai wajjadsetu stahweht

„draudses widū," bet tagad nel — Tahlat „S." l. raksta: „ja tā notiktu, tad wini (kuri? waj ari Jaun-Kempenešči, Kamenešči un Siguldešči) upuretoht jaunai basnizai par labu 500 rubtus." Mums tihri nešaprohtams, ar kahdu atkaušchanu muhju basniza us wairak šohlišchanu nahlufe. Bet ja ari tas tā buhtu, tad tomehr ohtra puše gan pahšohlišs, un no Paltamal pagastā dšihwodameem lohzetkeem ween, kuras Juhš wijus pee fawas jaunahs basnizas peestaitijūšči, preekšch wezas basnizas uszelschanas jaw wairak simtu r. peešohli. Kur tad wehl Kempenešči, kuri warbuht Juhju sumai nebuht pakal nestahw. Ari augstaka waldiba pašihst, til Kempu basnizu, un til preekšch nopohstitas Kempu basnizas muišchneeziba dahwinajuše 1000 r. un ne preekšch kahdas zitas. Bes tam wezā weetā buhwe isnahl daudš lehtak, fur tohrnis, drehstambaris un pašchas basnizas pamats jaw atrohdašs un alminu no nolaušteem muhreem ir deesgan. Tad wehl, preekšch wezas basnizas uszelschanas šejeenes muišchu ihpašchneeki dohd wišu waijadšigu materialu, kamehr preekšch jaunās basnizas tee neka nedohd, un ar teem 500 rubteem nepeeteek ne to pee wezas basnizas atrašdamohs akmenu materialu jaunā weetā peegahdaht.

Mošchekhojams ka „S." l. tahdu rakstu laudis laidis, un ka tahda šekšelschanahs fazelta, zaur ko til basnizas buhwi kawe. — Behdašimees ar behdigeem! behdašimees un ruhpešimees lai muhju wezais mihtais Deewa-nams ahtri is pišchleem zelahs un muhs atkal no jauna us Deewa-kalpošchanu pulžina; bet nebehdašimees par basnizu, kura nekad netiks buhweta.

Kahds Paltemaleets.
Wairak wahrda.

Juhrneeziba Latwijā.

Kur ween azis metam, wijur redsam, ka Latweešchi us preekšchu zenschahs. Mahjas weešis naw ari kawejees daschas sinas juhrneezibas leetā faweem lasitajeem pašneegt. Lai gan it ihpašchi beidsamajā laikā par juhrneezibu wišos Latweešchu laikrakstos pahrunahts, tad tomehr juhra un juhras sirdšinjūšch, kā daschi mehds kugi nošaukt, preekšch mums Latweešcheem ir til šwarigs un Latweešchu labumi un usplaušchana ar teem ta faistiti, ka eedrihštōhs tauteešchus usmudinahst wehribu greest us Latweešchu kugneezibu.

Juhras šohlas tagad atklahj Latweešcheem platu zetu us tahbraukšchanahm. Widsēmē Minaschōs us pašchu rohbeschu starp Latweešchu un Igaunu dšihwokteem tapa 1864. gadā pirma juhras šohla eetaisita. Laudis pašchi us manu usfkubinaschanu sameta pee tam to pirmo nohtigo kapitalu, kahdus 500 rubl. No šcha masa kapitala bija šohlai ja-isteek trihs seemas. Šchis masais eesahlumā fameštāis kapitāls ir brihnum leelus anglus nešis neween pašcheem dewejeem, bet ari wifai Kreewijai.

Naudas deweji bij: G. Waldemars 25 rubli, Jahn Mikeljohns 50 rublu, Mikel Mikeljohns 50 rubl., Juris Weide 50 rublu, Andreijs Weide 50 rublu, Oto Weide 25 rublu, Dawids Martinjohns 25 rubl., M. Schnohr 25 rubl., Frig Drei 25 rublu, Zehlabs Behrsin 20 rubl., Gustaw Oholin 20 rubl., M. Mikeljohn 15 rubl., Jahn Behrsin 15 rubl., Mikel Weide 15 r., Gustaw Leelmesch 15 r., Jaf Dreiman 10 rubl., Oto Dreiman 10 rbl. Frig Terw 10 r., Eduard Seiman 10 r., Gust Kalnin 10 rubl., Jahn Preede 10 r., Karl Mailunds no Mihgas 5 r. un ziti. Daudš no pirmjeem

dewejeem nemas netizeja, waj it mas tizeja ka tahda juhras šohla, pahr kuru jaw 4—5 gadus teem daudšinaju aušis, waretu Latweešcheem kahdu ihstu labumu neš. Kur tad mehš dabušim kapitalu preekšch leelu kugu buhweschanas un braukšchanas us tahlahm semehm. Bet zil brihnišchi tagad ir laiki pahrwehrtušeš! Us šcho pirmu naudas šalasišchanu stutedamees es wareju simtu un atkal simtu reis Kreewu awišes, ihpašchā grahmatās un grahmatinās teikt un aušis swaniht, ka laudis pašchi grib gan juhras šohlas un tikai fawas nabadsibas deht pašchi newar tahs eetaisihst. To pašchu sinams biju jaw teizis sawds rakstos, Kreewu, Wahzu un Latweešchu walodā jaw no 1856 g. šahloht. Bet tijibas atradu brihnum mas. Pehz 1864 g. jaw šahla, lai gan retam, tatšchu atgaditees daschi tijigi Behterburgas leelmauu starpā, tā ka 1867 gadā, kad jaw biju lihds simts raksteem par šcho leetu drukaht lizis awišes, schurnalōs un ihpašchās grahmatās, no pašcha wišuschehliga Keifara tapa apstiprinahst likums, kas katrai draudiei apšohla trohna palihdsibu no 500—1000 rubl. ik gada, ja tahs grib eetaisihst juhras šohlas un šohlahm par labu no fawas pušes ar kahdu palihdsibu dohd. Šchis labums, kas bes Minaschneeku naudas famešchanas 1864 gadā, nebuhtu isnahzis, nu ir tas štiprais juhru šohlu pamats, us kura tagad ir dibinatas 25 jaunās juhru šohlas, un ja Deews palihdschēs, taps wehl diwi reis til daudš šohlas eetaisitas Kreewijā nahkošchā laikā. Kursemē, kur jauns gubernators Liliensfeld kungs 1869 gadā wišu islasija, ko par juhras leetahm lihds tam laikam biju rakstijis un tad tuhlin eesahla zaur daudš wehstulehm ar mani par šcho leetu gruntigaki aprunatees — Kursemē tagad jaw ir 7 juhras šohlas preekšch Latweešcheem: Ungurōs (1875 gad.), Rojā Lubeserē (1873 g.), Šiptōs Dundagā (1870 g.), Wentšpili (1870 g.), Ušchawā (1872 g.), Šilsbergā (1872 g.), un Balangā (1875 g.) Sinams, tā ka leelaka data no minetahm šohlahm nejen pastahw, tad ar til ihšā laikā newar leelus anglus usrahdiht. Domehr gaušchi japreezajahs par Latweešchu kugu škaitlu wairošchanohs ari Kursemē. Reserj zeem. Kursemes gubernators man peesuhstija Kursemes kugu pahrskatu, is kura redsams ka 32 kugi peeder „semneekem" un 48 nesemneekem, starp kureem gan kahdi ari Latweešchi buhs. Tad nu laikam gandrihš puše no Kursemes tahbraukšchanas kugeem peeder Latweešcheem. Leepajā, kur gan jaw wairak kā 32 gadus pastahw Wahzu juhras šohla, tur no 27 kugeem peeder Latweešcheem tikai diwi. Mihgas un Leepajas juhšohlās mahza no Wahzjemes atnahkūšchi šohlotaji, kas neprāsdami Latweešchu walodu, sinams mas war Latweešchus us tam pannudinahst. Tagad mineti 80 Kursemneeku kugi lohpa istāiša 6593½ lastu (weenā lastē ir 125—150 pudu), no kureem 32 kugi ar 2370 lasteem peeder semneekem un 48 kugi ar 3997½ lasteem peeder nesemneekem.

(Turpmat beigums.)

Ilgošchanahs pehz tehwijās.

Tehwija! Kā tas wahrds sirdi aisgrabhj. Wišs škaištums šweschumā manim newar to preeku dariht, ko tais klujās šundās šajuhtu, no tehwijās dohmadams. Widsēmē tu škaišta seme, pehz tewis mana sirds ilgojahs kā kljana putnis pehz leelus pilites, kā tauteetis pehz fawas lihgawinas.

Un tu mihta weeta, kur dšimis, tu man weenumehr stahwi preekšch azim, zil tahlu ari buhdama. Mana dšimtene, lai gan ne ta wišusškaištaka weeta Widsēmē, tomehr man winas

fkaistums ne-isteizams. Ilgus gadus mani vežakee dšihwoja masā muischinā melna kohlā mahjā ar lubu juntu. Wisap-
kahrt leelas kuplas leepas, sem kuru kupleem sareem pa-ehni es
tohs pirmohs fohlus spēru; tur wehlat neskaitamas reisas ar
fawejeem sehdeju, un kad leels sehns buhdams augstās fskohlās
gahju, zil preezigs biju, kad pa brihwlaiku wareju us fawu mihtu
tehwa mahju eet. Mufsu mahja us kalna stahweja un leijā masa
upite lihtschu lahtschu lohziyahs zaur bagatahm plawahm.
Winpus upes, pret lohgeem muhsu dšihwojama kambara, at-
kal bija kalns, pahr kuru zelsch us Rihgu garam gahja. Kad
tehws waj mahte bija kur isbrauktuschi, tad mehš behrni ar
nemeeru us schito kalnu skatijamees, gaididami, waj muhsjei
nebrauks. Un kad mihtus zeeminus jeb radus gaidijam, zil
tad tas is mums behrneem leelijahs, kas winus paprecksch us
kalnu bija eeraudsijs.

Manu dsimteni, manu tehwu mahju muhscham ne-aismirsi-
schu. Kur ari buhdamam, man weenumehr preeksch azim stah-
wehs tas mihtais apgabals, kur fawus behrna gadus paw-
diju, un kad sweeschumā pulstenuš swanoht dsirdu, tad wee-
nadi eedohmajū to masu basnizinu netahl no muhsu mahjas
tā ari ta mihta Latweeschu waloda, manas mahtes waloda,
man weenadi ausis flanehs ar fawu ne-isteizamū fkaistumu.

Al kad atkal to laimi baudišču, kad atkal tewi redsešču
tu mana wisumihlaka Widseme? Waj mana dwehsele wehl
ilgi ilgosees pehs tehwijās laukeem, plawahm un mescheem par
welti? Manas afaas birsi, jo es nesinu, kad tewi atkal re-
dsešču. Lai Deews swehti tewi manu tehwiu, lai winsch
tewi puščko un tawus laukus jo augligakus dara! lai winsch
manus braktus aplaimo ar labklahschanu un to ihstenn meeru,
lai winsch winus wed us zetu pee gaismas. * S. *

Sihki notikumi is Rihgas.

Zai 12. Nowemberi walarā notika schahds atgadijums:
tam leelā Maslawas eelā № 37 dšihwodamam pulstenu-tai-
sitajam Löwenthalam tika no kahdeem blehscheem issists bohdes
lohgs, aif kura bija peekahrti pulsteni, ko blehschi gribeja is-
nemt. Löwenthals to pamanijs, aifbeedeja blehschus un dsi-
nahs teem pakal, bet pakal dsenotees winam blehschi ar nasi
katlā eeduhra un aismuka, tā ka Löwenthalam ne-isdewahs ne-
weenu no teem rohlā dabuht. Polizejai tas tika pasinohts un
ta sahka blehscheem pehdas dšiht un winai ari drihs isdewahs
trihs blehschus nokert, bet zetorto, kas Löwenthalam bija ar
nasi duhris, wina wehl nedabuja, tas bija paslehypees tai mahjā
№ 139 leelā Maslawas eelā. Zai 19tā Nowemberi walarā
pulksten 9 mineta mahja tika no polizejas apsenka (apstahta).
Weidsoht paslehypees blehdis is mahjas isnahza un us juntu
uslihda, no tureenās gribedams us kaiminu mahju jumteem us-
lihst un tā tad aifbeht. Waktsejistaru Pfeffermani blehdis ee-
wainoja ar dsels brektangu, kas tam bija rohlā, bet tomehr
isdewahs blehdi sakert, pee kura atrada nasi ar asinim aptraipitu.

— Zai 22. Nowemberi atrada us Slohkas leelzelu no-
schuangtu kahdu 75 gadus wezu feewinu. Polizeja dsen no-
seedsneekam pehdas.

Par loipnigu eewehroschannu.

Latweeschu fskohlatajem, fskohlencem un grahmatu-lasitajem-
par sinu, ka Ernst Plates grahmatu bohde pee Behtera bas-
nizas un W. F. Häcker grahmatu bohde Dohmesgāngi wi-

fas wina apgabdaschana isnahkuschas fskohlu- un lasischa-
nas-grahmatas arweenu buhs pilnā krahjumā un ka par tam-
tikš gabdats, ka wifas jaw fskohlās eewestas mahzischanas-
grahmatas arweenu buhs dabujamas.

Kam schahdas grahmatas wajadšigas, tee lai taisni gree-
schahs pee augscham minetahm grahmatu bohdehm, kur wini
wifu wajadšigo warehs dabuht bes kahdas kaweschanas un
bes nolikto zenu pa-augstinaschanas.

Sina pahr ussaukteem Rihgā.

Behtera- un Dohmes-basn.: Dselszela ischinowneeks Joh.
Otto Sosnowsky ar Mariju Karlihi Röhler. Birstutaitstaju selis
Joh. Moysius Malinowsky ar Ameliju Mauerhoff. — Jehkaba-
basn.: Schpiditors Karl Johann Georg Strauch ar Marg. Dsilnee.
Muhneeku selis Martin Hof ar Mariju, atraitni Nyberg, dsim. Lind-
guist. Kugu-kapteine Joh. Treufelot ar Olgu Baratscheno. Muh-
neeku selis Feliks Paschkowsky ar Emiliju Schug. — Gertrudes-
basn.: Fabrikas strahbneeks Andrei Meesis ar Trihni Johnson. —
Mahrtna-basn.: Aifschgu-kaleju selis Andreas Friedr. Gustaw
Balzer ar Marianu Strasoe. Aifschgu-kaleju selis Aleksander Leon-
hard Rubin ar Hermini Mariju Gastein. — Triadibas-basn.:
Grahmatu wedejs Joh. Andreas Wilde ar Amaliju Aneti Schuh-
man. Strahbneeks Jakob Martinsohn ar Dohri Matul.

Skau wirfne.

XV.

Seena laikā.

Nes, kur lauzeneeks met kaudsi
Seena kaudsi birsmalā.
Sainneeks kaudses galinā
Un pee gubahm strahda dautsi.
Lai gan isstrahdaschees gruhsti
Buischi, meias, kas par to!
Tagad smeij un pajohko
Daschs labs sehns ar fawu bruhsti!
„Gauscham gruhsti jeena laikā
Zastrahda ar sweedreem waigā;
Bet zil ahtri weizahs darbs!
Buischeem, meitahm lohpa eijoht,
Blaujoht, lasoht, smejoht, bejoht
It nesās naw gruhst un starbs!“
Reinhold Kalning.

Latweeschu draugu beedribas gada-sapulze

taps tureta 10. un 11. Dezbr. Jelgawā museumā. Birmā
deenā runas sahkses pulst. 11 preekschpujdeenas. Zeen.
beedrus saluhdi

U. Vielenstein,
tag. presidente.

Manā driku-namā un Latweeschu grahmatu bohde ir dabujama
grahmata:

Mūs Leitana

dšihwe, darbi un mirschana.

Nelaitim par peemina no wina draugeem pasneegta Latweeschu tautai.

Schi grahmatina pasneeds pilnigas sinas pahr nelaiti, kas pa lee-
lakai balai jaw no wina pascha usrafsitas un pa balai no wina
draugeem is pascha papihreem un peesthmejumeem ir safabditas. Ar
nelaiti bildi. Maska 25 kap.

Genahlschana ir nospreesta preeksch wina peeminas shmes.

Ernst Plates.

Lihdi 28. Nowemberim pee Rihgas atnahlschi 2382 fugi un aifgahjuschi 2291.

Ahibledams redaktehrs Ernst Plates.

„Baltijas Semfohpis“

ſawu jauno gada gahjumu ſahls no 1. Janwara 1876 un neſihš, tā lihds ſchim, it pahrnebekas ihpaſchu peelikumu. **Makſa:** par gadu 2 rubl., par puſgadu 1 rubl. 10 kap., par 3 mehneſcheem 60 kap.; ar peefuhthſchanu: 2 rubl. 60 kap., 1 rubl. 40 kap. un 90 kap. Œelgawā ar peefuhthſchanu 2 rubl. 30 kap. Sludinaschanas makſa 6 kap. par rindinu.

Apſteleſchanas un ſludinajumu peenemſchanas weetas: **Œelgawā:** redakzija, Katohlu=eelā № 2; **Rihgā:** pee Kaptein k. leelā Kaleju=eelā № 4. Naudu pahr paſtu ſuhtht jaſuhthta teeſcham redakzijai; Rihgā war eemakſht Kaptein kungam.

Kaš 10 ekſemplarus uſ weenu adreſt apſtele, dabu weenu pa wirſam. Kai dauds maš waretu nolemt, žil ekſempl. pawiſam jadrufa, tad teel luhgts, ar apſteleſchanahm nekawetees.

Redaktors: **G. Mather.**

2

Rihg. Latw. beedriba.

Swehtdeen, 30. Nowemberi 1875

muſihka ar danzoſchannu.

Biletes preekſch beedreem un preekſch dahmahm 40 kap., ſweſcheem 80 kap.

Beedru kahrtes uſrahdamas. — Geſahtums p. 8, beigums p. 2 nakti; beedribas ruhmes tiks ſlehgtas p. 3 nakti. **Kahrtibas komiſija.**

Jaunas grahmatas

no **Fr. Mekon.**

Trihsreis par welti, wiſleelatais johſt iſſpruzis. Makſa 20 kap.

Slapjas ſinges preekſch teem un tahm, kaš dſhwo un grih dſhwoht. Makſa 10 kap.

Œweizinaſchanas padohmi, iſſtahthſchana, lo butſchoſchanahš, rohtas - ſneegſchana u. t. pr. noſihme. Makſa 5 kap.

Dabujamas wiſas grahmatu-bohdēs.

! Dauds laimes!

Wilhelminei T—d,

uſ 26. Nowemberi.

Par Deewu, tew un briedibu, Es gataws atdoht dſhwiwu!!

Stahmera Andrejs.

Poſendorf pagafam, Umurgas draudſē, ir **weens ſkrihweris**

waijadſigs. Tee, kaš grihetu ſcho weetu peenemt, teel uſaizinati tai 19. Dezemberi ſch. y. tē pee ſchahš waldiſchanas ar ſawahm lezibahm teeſas mahja no rihta pulſt. 10 deht notaiſiſchanas peeteittees.

Poſendorf pag.-waldibā, 24. Nowemberi 1875.

Preekſch **Maſchu-muiſchas** (pr. Siguldas paſtes ſtanzi) teel weens neprezeješ **dahrſucekš** pageh-rehtš. Tuwataš ſinas pee muiſchas-waldiſchanas. 3

Rihg. Latw. labd. beedriba.

Swehtdeen, 7. Dezemberi pulſt. 5 pehž puſd.

pilna ſapulze;

tai paſchā beenā, pulſten 8 walarā

weeſibas-wakars

preekſch ſeemas-ſwehtu eglites. — Ge-eſchana maſ-ſahš kungeem 50 kap., dahmahm 40 kap.

Preekſch Pawaſaras beedribas

nahlama nama buhwes dahwinahš no G. F. Narin k. 5 rbt., A. Dimſe k. 1 rbt., M. Mikelfohn k. 70 kap., F. Freymann k. 1 rbt., A. Keepin k. 1 rbt., M. Sadeit k. 1 rbt., R. Sadeit k. 1 rbt., K. Brahm k. 1 rbt., T. Berg k. 1 rbt., D. Feodor k. 1 rbt.; lohpā 13 rbt. 70 kap.

P. B. preekſchneekš **C. Bange.**

Žeribas beedriba!

Swehtdeen, tai 30. Nowemberi pulſt. 4 pehž puſd. preekſchneezibas un komitejas ſehdeſchana.

C. Ferbers.

Pawaſaras beedribas

lohpēli, lam wehl tuwata mihleſtiba ſirdi, teel luhgti preekſch nahloſchahš ſeemas-ſwehtu eglites bedſinaſchanas, kura preekſch beedribas bahrinu un airaitnu apdahwinaſchanas noteek, lahdas maſas dahwanas peefuhtht. Dahwanas teel pret lwihtu pee katra preekſchneeka mahjās un ſwehtdeenās pee laſes preti nemtas, pret kuras lwihts uſrahdiſchannu latris dahwinatajš war dalibu nemt pee ſwehtu eglites.

Preekſchneeziba.

No jensures atwehlehtš. Rihgā, 28. Nowemberi 1875.

Drihehtš un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-driketaja **Ernst Plates**, Rihgā, pee Behtera baſnizās.

Par eewehroſchannu.

Lai pahrkatiſchanaš nenotittu, daru zaur ſcho ſinamu, ka **linu- un pakulu-dſijas** iſ **Kengeraga Baltijas wehrptuwes** pee Rihgā, kaš ar pirmo gohda-makſu uſ tahm iſſtahdem **Pehterburgā, Parihſē, Rihgā un Œelgawā** ir tikufchahš apdahwinataš, teel tā lihds ſchim, tā ari uſ preekſchu weenigi par ſabrikas zenahm pahrdohthas pee maniš Rihgā, Kungu=eelā Nr. 12.

R. John Haſſerberg,

wehrptuwes magafihe.

Œehjaš muiſchā

ir weens dſihwollis, derigs preekſch kaleja jeb žita amatneeka, ar dahrſu un lohpū-baribu, iſihrejams.

Weena muiſchina

4½ werſtes no Rihgā, uſ pilſſehtas grunts, 65 puhraweetas labas ſemes un plawaš, ar dſihwojamo mahju un ſaimneezibas ehlahm ir no walejaš rohtas par 18.000 rubl. pahrdohdama. Klahtakas ſinas pee **J. C. Martinoff**, lampu bohde **Sinder-eelā** № 3.

Labu ahbotu-wihnu

pahrdohd 4 pubeles par 1 rubli un muſeeredamu (putodamū) par 60 kap. par pubele

Jakob Diehl, Suworow-eelā № 28. 4

Weena materialu un pehrwju-bohde

ir pahrdohdama labā weetā, ar maſu kapitalu un labahm norunahm. Klahtakas ſinas Maſlawas **Ahr-Rihgā, Kaleju-eelā** № 115, bohde.

Weena maſa mahja

ar bohdi un wiſahm turkſahht peederigahm eeriltehm ir pahrdohdama Maſt. **Ahr-Rihgā, Riter-eelā** № 84.

Weens brangs poſitiwš

ar 3 reg. ir par 175 rubl. pahrdohdams leelā **Buhrmanu-eelā** № 38.

Wiſu ſmaltahoš pulſtenus

ar ſelta žipareem un ſelta rakſteem iſ ſmalta ſud-raba, tā ari weentahreſchus labahš ſudraba leſchahš pulſtenus no 9 rubl. ſahloht, ſelta dahmu-pulſtenus no 20 lihds 75 rubl., leelā iſwehlē, peedahwa

Adalb. G. Berg,

pilſſehtas pulſtenu taiſtijaš, Rihgā, **Sindernu-eelā** № 9.

Weenas diwjuhgu famanas

un diwi ekſpeditoru famanas ir pahrdohdamaš **Ahgeleš-kalna, leelā Lehgru-eelā** № 29.

Œkaiſtas famanas

preekſch iſbraulſchanaš iſihre

T. Sawalneek,

Pehterb. **Ahr-Rihgā, Melſander- un Smilſchu-eelu** ſtubri, **Mailingera** namā.

S. Schmōlinga

ahdu-bohde

Behter-eelā № 12, konſulenta **Berenta** namā, peedahwa ſawas **ahdu-leetas** un **kurpneeku waijadſibas** par wiſu lehtakahm zenahm labu apde-neſchannu apfohloht. 2

Œeepu-ſahles

dſjelſs mužās un pa mahrijinahm ar pamahjiſchannu tā jabrukhe; tahtak: ſarkanaš, ſilāš, pelekāš un dſel-tanaš **fernſeepes** laſeš par ſabrikas zenahm;

Salizil-ſkabhes mutes uhdeni, pudeli par 40 kap., peedahwa

Wilmu Wetterich,

pee Behtera baſnizās.

Paſudis.

Swehtdeen tai 23. Nowemberi ir tai jekā no **Reinzig** k. fabrika lihds **Ahgeleš-kalna** lapeem, jeb lapehtā, paſuduse **weena jaunahdas laſchohhtrahga**. Gohdigaiš atradejš teel luhgts to pret 5 rub. pateizibas-algu nодоht pee lapu razeja **Œaliſš** k.

Tai 25. Nowemberi, pehž puſdeenas ſarj pulſt. 4 un 5 ir uſ **Daugawas** dſjelſžekla tilta **ſchaura dahmu jaunahdas krahga** (**Damen-Mardertragen**) ar bruhnu ſihda ohderi paſuduse. Gohdigaiš atradejš teel luhgts to pret 5 rub. pateizibas-algu nодоht **Ernst Plates** kunga driku-namā.

No polizejaš atwehlehtš.

Te klahht peelikums ar ſludinaſchanaš.

Sina pahr ſchi gada Widsemes ſinodi (mahzitaju ſapulzi).

„Mihgas baſnizas awises“ (Rig. Kirchenblatt) 46tā un 47tā numurā atrodām jo plaſchu paſinojumu pahr ſchi gada Widsemes mahzitaju ſapulzes jeb ſinodes pahrſpreedumeem, no kureem tohs mums jo eewehrojamohs ſchē uſſihmeſim.

Sinodē, kā iſ mineta paſinojuma redſams, tituſčas ſtarp zitam leetahm ari pahrſpreetas ſloklas-buſſchana, rakſtneezibas leeta un Jaunlatweeſchu (Jaunigaunu) buſſchana. Pahr ſtohlas buſſchana runajoh ſchē ſajihis, ka ihpaſchi beidsamā gadudefmitā ta kreetni attihſtijuſchē un uſ preeſchu dewuſchē. Pahr Latweeſchu rakſtneezibu ſchē ſpreetas, ka ta, lai gan kreetni tautas ſpehli pee taſh ſtrahdajoh, deefgan nepilniga un ka kreetnu jaunu ſpehli waijadſetu, lai ta (prohti Latwju rakſtneeziba) til tahtir attihſtihoſ, ka waretu ſawas tautas waijadſibahm ſchini ſinā peelihdſinatees. Pahr Jaunlatweeſchu (Jaunigaunu) buſſchana runajoh japeemin, ka tee tā noſauktee Jaunlatweeſchi (tā pat Jaunigauni) ſchini gadā pa zetortai reiſai nahtuſchi pee pahrſpreechanas. Jaw pehrnā gadā tituſchi ſinodē preeſchā laſti pahr ſcho leetu ar kreetnu iſweizibu un ſinaſchana ſarakti ſpreedumi, taſ preeſch tam eezeltai komitejai tituſchi nodohi preeſch pahraudſichanas un ſpreedumu ſaweenoſchanas un nogrunteſchanas. Komiteja ar ruhpigu uſzihtibu publejuſchē, Jaunlatweeſchu (Jaunigaunu) buſſchanas paſchumu ſkaidri un tihri iſlohbihit iſ tautas dſihwes attihſtiſchanaſ. Zaur ſchahdu noſchirſchannu ſkaidri parahdijees, tahti ir Jaunlatweeſchi pehz ſawas buſſchanas un zenſchanaſ.

Sinode ar ſirniigu pateizibu par uſzihtibu, ar kuru tahts komitejas lohjelis, Kaunas mahzitajs Bierhuff K. (bijuſchais „Latweeſchu awises“ teizamais redaktors) pee darba ſehrees, ſanehmufe taſh no wina (Bierhuffa) preeſchā liktaſ tehſes, kuras maſ to pahrgrohſtas tituſchas peenemtas.

ſchihſ tehſes, kuras gan wahrdu pehz wahrda uſ matu neſam pahrzehuſchi, bet pehz tahm minetas tehſes iſſajitahm dohmahm zil ſpehdami riktigi Latweeſchu walodā tulkojuſchi, — ſchihſ tehſes ſchē nu paſneedsam M. w. laſtajeem.

1) Jaunlatweeſchu buſſchana jeb Jaunlatweetiba (Jaunigauniba) ir ſlimoſcha, weenpuſiga dabigas ſtarpibas plaiſſinaſchana ſtarp Latweeſchu (Zgaunu) tautu dafas un Wahju tautu dafas Baltija (Junglettenthum (Jungestbenthum) iſt die krankhafte, einseitige Ueberspannung des natürlichen Gegensatzes zwischen dem lettischen (esthnischen) Volkssplitter und dem deutschen Volkssplitter in den Diſteeprovinzen) un ir atbalſtita uſ pilnigu ne-atiſchannu no weenlihdsigās dſimtenes buſſchanaſ un winaſ weenlihdsiga uſdewuma.

2) To maſo tautas dafu par attihſtijuſchohs, patſahwoſchu kulturās-tautu atſihdami Jaunlatweeſchi (Jaunigauni) grib — Wahzeefchus, taſh paſchas dſimtenes lihds-eedſihwotajus, pee maſas ſtundami —, grib tai tautu dafai mahſligi apgabahrt wiſas taſh dſihwes-buſſchanas (Lebensformen), taſ pee wehſturi-gahm, patſahwoſchahm kulturās-tautahm zaur ilgu ſtrahdaschannu un geuhtu zibniſchanoſh gaduſimteneem aiſetjoh bet nodohmas ir attihſtijuſchahs.

3) Pilnigi atſihdami to, ka ari tai maſakai tautu dafinai tā no Deewa raditam paſchumam, ir ta teeſiba un taſ peenah-tums, ſawu mahtes (tehwu) walodu ihſtā ſinā mihleht un tohpt un ſawus Deewa dohtohs ſpehtus wiſeem par labu attihſtiht un iſleetaht, — to atſihdami mehſ ſchejenes ewangeliski mahzitaji, ſihmedamees uſ tautibas leetu wiſpahri, tā uſ Jaunlatweeſibu (Jaunigaunibu) ihpaſchi, waram un drihtſtam ſawā amata tātai patureht apuſtuka Pahwila ſtahwolli (Reem. 1, 14, 10, 12; Galat. 3, 28; Kol. 3, 11.), taſ ſkaidri iſſajihis taſh wahrdoſ: „ſchē naw nei ſchihds nedſ Greekiſ“. — Mehſ ſchē eſam pa-

rahdneeki Wahzeefcheem, Latweeſcheem un Zgauneem un mums naw zita uſdewuma kā tizibu mahziht (Christum predigen) Wahzeefcheem, Latweeſcheem un Zgauneem, bet ka mehſ kautumees ſewi grohſiht no tautiſkahn ſimpatijahm (draudſigahm juhtehm) jeb antipatijahm (pretibas juhtehm).

4) Mums jaſargahs, lai ſpredihs, behrnu-mahziba jeb zitā tahtā amata dariſchanā ar ſawas draudſes lohjelkeem neparahditumees par politikas partiju wihtreem; jo muhſu amats naw, baſnizas politiſtu dſiht, bet Deewa ſchehlaſtibu paſneegt teem, taſ pehz tam praſa.

5) Mums jaſargajahs no katraſ nepeenahkamaſ eemaiſſchanaſ laiſigās draudſes dariſchanās, taſ pee muhſu amata nepeeder, lai nepawiſam neparahditumees tahti, taſ pehz garidſneeku waldiras tihlo (hierarchiſche Gelüſte); jo mehſ ne-efam aiginati, lai pahr draudſehm waldam, bet lai winahm kalpojām tā ſaimneeki pahr Deewa noſlehpumeem (ſwehtumeem).

6) Mums attahku jaturahs no wiſahm ſabeedribahm, zenteeneem un amateem, tam naw taiſnas, ſkaidri iſſajitas ſakaras ar Deewa walſtibu, kuri neſihmejahs uſ muhſu draudſes lohjelku mahzibu jeb uſ muhſu paſchu ſinaſchannu uſlohpſchannu, un kureſ uſbrukdami Jaunlatweeſchu un Jaunigaunu zenteeni wiſpahri teel cewehroti; pee tam paleel, ka mehſ ſaweem draudſes-lohjelkeem, kur wini mums padohmu praſa, wina laiſigās dariſchanās mahzidami un peelohtdinadami padohmu dohdam, zil tahtu mehſ paſchi no waijadſigās leetas to ſaprohtam.

7) Nopeetni ſtrahdajoh pee paſchu ſwehtu-dariſchanaſ mums wiſa uſzihtiba ja-iſleeta preeſch ihſti pateeſa, kreetna ewangeliuma ſpredika un pee tam jaſtrahda, ka mehſ katram wina walodā tā to ſprediki ſakam, ka ta ihſti wina waloda ir, kuras gars no ewangeliuma gara ir apſkaidrohts.

8) Lapehz lai pehz Pahwila wahrdeem (1 Kor. 9, 22) katram waretum par wiſu tapt, tad mums ta waloda, kura ſakam ſprediki, kreetnā darba jamahzahs, winaſ gars jaſajehds, tā ka muhſu kanjeles buhtu taſh weetas, kur ſemes waloda tittu wiſu ſkaidraſti un zeenigati (edelſten) runata.

9) Muhſu baſnizas-pehrminderns un ſlohotajus tā lihdsſtrahdneekus pee Deewa walſtibas mums waijaga pee mums peewahkt un winus uſ konferenzehm uſ kreetnu un uſtiziigu darbu preeſch ſawa amata un preeſch paſcheem paſkubinaht. Iſglihtoteem (gebildeten) wihtreem iſ tautas (Latweeſcheem un Zgauneem) pee-eeſchana pee mums ſa-eeſchanaſ iſgahdajama.

10) Ewangeliklas muſika, miſiones, jauneku, jaunawu (junprawn)-beedribas jaſohpi un uſ tam jaſaſtubina, lai weenlihdsigahm waijadſibahm weſeligā tahtā tittu apgabadata atlihdſinaſchana.

11) Zaur ewangeliktu tautas-biblioteku dibinaſchannu ir apmeerinajama ta pee tautas wairodamahs laſſchanaſ griba. Kam dahwonaſ un laiks preeſch tam ir, taſ lai rakſta ari pats grahmatas ſkaidrā Latweeſchu (Zgaunu) walodā.

12) Lauſklohlahm, taſ naw par ſluba un teatera-nameem iſleetajamaſ, waijaga Latweeſchu (Zgaunu) mahzichanaſ-walodā paſneegt kreetnu elementar-mahzibu, iſſlehdſohbt no tam wiſadu jaunu dwehſetu ſarihdſichannu un walodas-mehginajumus (Experimente).

13) Beidſohbt mums ewangelikteem mahzitajeem, zil mums eeſpehjams, waijaga meern uſtureht ar katru, meern ſpredihs ſajihit un iſdewigās brihtchds muhſu draudſes ſirdigi norahdiht uſ muhſu Kunga wahrdeem: Luk. 21, 10, Mat. 24, 7, Mark. 13, 8.

Par laipnu eewebr ofchanu.

Man tizis finams, ka dafchās tē pastahwedamās, tā fauttās Latw. grahmatu-bohdēs, pirzejem, kas pagehroht manā apgahdeenā isnahfufchās grahmatas pirkt, tee-koht fazihis, ka fchi jeb ta grahmata wairs ne-efoht dabujama. Lai tahdas neeku walodas rintošs, es zeen. pirzejus daru usmanigus us manu nupat isdohtu grahmatu-rahditaju un daru wifseem finamu: „ka tahs tai grahmatu-rahditajā isfludinatas grahmatas manā grahmatu-bohdē un Mahjas weefa ešpedizijā pee Behtera basnizas un W. F. Häckera lunga grahmatu-bohdē Dohmes gangi katrā laikā ir dabujamas.“

Turklaht daru finamu, ka fchihs grahmatas ari Behterburgā, Lehrpatā, Zehfis, Walmeera, Waltā, Selgawā, Kuldigā, Talsōs, Leepajā un Behtabstatē par tahdahm pašchahm zenahm, tā grahmatu-rahditajā usflhmehts, ir dabujamas.

Zeen. laštajus un pirzejus us sawu pilnigu Latw. grahmatu-krahjumu norahdidams, apfohlohs tā ihds fchim, ari us preefchu sawā grahmatu-apgahdashana tiktai usnemt kreetnas un derigas grahmatas, it ihpafchi par derigahm ftohlas-grahmatahm zil spehdams gahdashu.

Rihgā, 27. Nowemberi 1875.

Ar zeenifchannu

Crust Plates.

Par eewebr ofchanu.

Lai pahrestatichanahs un weltas prašichanas ne-notiktu, daru finamu, ka mana pulstenu-bohde atrohnahs

Schuhnu-eelā Nr. 2, 1 trepi augsti, bet ne wis Sinderu-eelā Nr. 20.

W. Rosenthal,

pulstenu-taštaju meistars, Schuhnu-eelā Nr. 2, 1 trepi augšā.

Turklaht peedahwaju sawu bagatu pulstenu krahjumu, labu prezi, par lehtahm zenahm sem apgalwofchanu us diwi gadeem. Pulstenu fataiřichanas teel labi, lehti un drihsā laikā ispiditas. 1

Sugo Ruiso

pulstenu-bohde, leelā Aleksand.-eelā Nr. 34, pee Gertrudes basnizas, peedahwa leelā iswehē par lehtahm zenahm us apgalwofchanu wifadus

felta un fudraba Feschas-pulstenu, tā ari feenas-pulstenu, fudraba un jaunfelta Lehdēs. Wifadas Feschas- un feenas-pulstenu fataiřichanas teel aštri un labi isdaritas. 3

Mehbeles

tā ari zitas labi ušturetas leetas pirt un pahrdohd S. Semařcho Gelfch-Rihgas leelā Kaleju-eelā Nr. 44b. 1

Zehfis.

Es peedahwaju sawu pilnigu krahjumu no ftohlas-, luhafchannu-, dšeesnu-, šahstu-, teatera- un mahzibas-grahmatahm.

Lepat ir ari dabujamas ftohlas rakstamas-grahmatas, konto- un protokol-grahmatas preefch teefahm un priwat bruhles.

M. Blamfch.

Turpat peenem apdrohřichanahs pret uguns-fahdi us wifadu fustannu un nelustannu mantu.

Weens ihpafchums,

pee kura peeder wairaf ehlas, dahři, jaulas werandas, muhreti pagrabi un zitas fainnee-ribas eerittes, glufchi fchirti ar jauru isřtatu un labahm eenahřichanahm, Ahgeles-talna damslaiwas ņeta-tuwumā, preefch priwat-laudim tā ari preefch andeles derigs, ir sem labem nolihgumeem pahrdohdams. Zapeteizabs Ahgeles-talna, Turgus-eelā (Markt-Str.) Nr. 4, pee mahjas fainneeta.

C. W. Schweinfurtha wihnu pahrdohfchana

Rihgā, preti birřchaj,

peedahwa sawu bagatu krahjumu no wifadeem ahřemes wihneem, rumu kowjaku u. t. pr. un dara krahđineekus us tam usmanigus, ka ta patente, kas atkauj pahrdohd

Kreewijas ihřtohs wihnohgu wihnus is mahjas un preefch turpat dšerřchanas, makfa preefch lauzeneekem 5 rub. un preefch pilřfehneekem 15 rub. un ka ta preefch nahřofcha 1876. gada jaw Dezembera mehneři ir isnemama.

Sarkanas un baltas

ahbolina- un timotina- fehklas,

tā ari

fehklas-wihkus

pirt un pahrdohd

Georg Chalheim,

Rihgā, Kerkowius uamā, aij rahtufcha. 2

J. Bürgermeistera

tehrauda leetu-bohde

Rihgā,

pee rahtufcha us stuhra, kura drihs jaw 100 gadus postahw.

Tā ka es katru gadu sawu krahjumu ar labatahm Anglijas un Wahzijas tehrauda-leetahm, it ihpafchi ar greeřchamahm un amatneeku-leetahm is par wifu labakeem atřihņem Anglijas un Wahzijas fabrikeem, eřmu apgahdajis, tad sawus zeen. andeles-draugus un pirzejus daru us fchahdahm leetahm usmanigus:

Rinka = sahgī,
dřirnawu = sahgī,
dehtu = sahgī,
fchkehřs = sahgī.

Apalu un fan-

SÄGEN U FEILEN.

Sahgī un wihles.

Wifus ar augřejejo fabrikas-řihmi apřtempeletohs sahgus, wihkus un tehraudu es pahrdohdu sem apgalwofchanas un katrā laikā eřmu gataws nederigohs atpatař faņem.

Chwetu = sohbus, kaltus,
greeřchamohs nařchus un
řwahřpřtus katrā leelumā.

SCHNEIDWERKZEUGE
Greeřchami-rihti.

Katru pirzeju wehł-reis luhđfu, labi us tahm fchē klaht peesiktahm fabrikas-řihmehm usmaniht, jo tahs teel daudřtabřt pakaf taiřtas.

J. Bürgermeister.

HANDWERKS INSTRUMENTE.

Amatneeku-rihti. 1

Weena mahja

ar 8 iřtabahm un puřohřtu puřraweetas semes ar řtali un wahguř ir us Behterb. fchořejas Nr. 23 pahrdohdama jeb us gadeem iřreņejama. Klahatlas finas turpat.

Armonikas

iřřti řtairtas un labas papilnam dabuja un pahrdohd lehti leelumā un mařumā C. Windmann, Ahř-Rihgā, Raku-eelā Nr. 18. 1

Automobiles

Kulmahs maschine

no tabe, zaur fawu glihtu un stipru darbu isslawetags Ruston Prokton un beedra fabrikas Rintolnē, tā ari

Damsmaschines un Kulmahs maschine

ar falmu-krattitajem no 3 sirgu-spehta par 860 rbl. ar wehl schim brihscham us lehgera pee

Ziegler un beedra,
Rihgā, Pils-celā № 19.

C. Ch. Appelius fabrika-bohde

preeksch wifadeem dokteru un balbeeru-rihtem, maschinahm, bandaschahm un rihtem preeksch flimneetu lohpschana, Rihgā, taisni preti Wahju-teateram, Mohrberga uamā.

Schini bohde war papilnam dabuht un pehz patitschana iswehletees wifadus ahrstu- un balbeeru-rihtus, brulas-johstas no ahdas un ar gumi pah-wiltas, listira-sprizes, wezmachtu-sprizes un wifadus no gumi sagatawotus ahrstu-rihtus; tapat ari wifadus zitadu amatu rihtus, las no gumi taisiti, tā: spritschu-maisus, gumi-schnohres u. t. pr.

Norahditaju ar bildehm war tai bohde bes maschas dabuht.

Sahli un silkes

preedahwa fawem Widfemes un Kurfemes draugeem par lehtu zenu un appalwo par ristigu prezi; tapat ari pahrdohdu no augstas walbischana amehletu schaujamu-pulweri, tad apinus un maschinu-silksnas.

F. B. Becker,

tantohris leelā Sirgu-celā № 14, 1 trepi augsti.

P. Lerchendorff,

Ralku- un Schuhn-eelas stuhri Nr. 13.

Lai waretu fatris weeglati un par lehtatu zenu labas prezes sew us swehtteem eepir-tees, esmu es nodohmajis no schihs deenas lihds seemas-swehtteem wifas prezes par **sema-kahm** zenahm pahrdohht, pee ka mana magasthne ar leelatu ruhmi zaur peenemfchanu no diwahm istabahm ohtā tabschā leelinata un zaur pastefschanu is eelsch- un ahrsemju-fabrika-hm bagatigi pilbita. Par pahrliejinaschanohs no schahdahm prezechm peeleeu zenas:

tihwilnainas fleitu-drahnas no 35, 40 lihds 60 kap. par ohleti;
puswilnainas fleitu-drahnas no 25, 30 un 35 kap. par ohl.;
smagu anglu ripfu no 25 un 30 kap. par ohl.;
melnu tihwilnainu tibbetu no 45, 50, 60 lihds 70 kap. par ohl.;
schotischu drahnas jaunatds musturds no 25, 30 lihds 55 kap. par ohl.;
melnu alpaku no 20, 25, 30 lihds 60 kap. par ohl.;
tihwilnainu ripfu preeksch kaschoblu pahrwilkeem no 80, 90 lihds 130 kap. par ohl. tā ari wifu wifadas sortes **fleitu-drahnas** leelā iswehle 4, 4½, 5 un 6 ohl. par 1 rubl

Welterburgas fatunus flaisds jauntds musturds 9 un 10 ohl. par 1 rubli;
Winu schirtinu wiflabata sorte 12 ohl. par 1 rubli;
Welterburgas barki 7 un 8 ohl. par 1 rubli;
anglu pufaudeflus 8 un 9 ohl. par 1 rubli;
wilnainus apleekamus lakatus leelā iswehle no 2 rubl. 25 lihds 8 rubl. gabalā;
ffaisus galwas lakatus jauntds musturds un leelā iswehle no 35 lihds 175 kap. gab.;
sihda basta lakatus flaisds un wiffaunatds musturds no 125 lihds 450 kap. gabl.;
tihraudeflu nehdaungus no 90, 100, 110 lihds 250 kap. par ½ buzi;
wilnainas salwjetes un audeflu galbantus leelā iswehle un **dweekus** wifadās sortēs no 200 lihds 675 kap. par 1 buzi;

Kreewu, krusfu, pohlu, bibleselba un **holandeeschu audeklus** wifas sortēs un smalki preeksch meefas un gultas weschas;
wirskreflus ar smallahm holandeeschu audekla kruhtim no 150, 175 un 210 kap. gabalā **helskinus, krahges, manschetes, schlipsas, krawatas, manschetu** un **kruschu knohpes** ir dabujamas leelā iswehle;
wilnaini krekli, jakas un kamjohli leelā iswehle;
apasschdrahnas no bohmwilnas un puswilnas leelā iswehle;
bukfkinus, tuhkus, pustuhkus un **wadmallas** wifderigakās sortēs par ihpafchi lehtu zenu;
wiflabakas Welterburgas gumi-galoschas un **kaschobel-sahbakus** preeksch dahmahm un behrneem;
snega-galoschas preeksch fungeem no 200 un 270 kap. par pahri.
Zaur ralkteem pasteletas prezes teef pehz wehleschana issuhhtitas.

Wehrā leekama sina.

Tee wifu labatee zaur preekschlaitā lehtatu eepirfchanu sagahdati pehrngada gresna auguma ahrfemes wihni, ar wifu wairat tee **Spaneeschu, Portugales, Frantschu, Ungaru, Reinas- un Moseles-upes** Wahju-femes faldee wihni: bet aridsan tas teizamais **Englantes-femes porteriis, Jamaitas-rums, konjaks, ahraks, bischofs, schampaneriis** un daudis zitadi nepeeminami garfchi dsehreeni ir neween pilnā krahjumā atrohnami, — bet aridsan teef us preekschu tureti un pahrdohhti, tee zaur muhsu pirzeju luhgschana sagahdati ihstenee **Schweizeru-femes** daschadu spehzigu sahlu wihni, lahds kautini nosanz par alantu wihnu. Pee scho ir wehrā leekams, ka tas alantu wihns paschā **Schweizeru-femē** neween leelās, bet aridsan eelsch tahm wifu masalahm fainneeziabahm atrohnams, jo ar winu neween wehdeta-kaites ahrste, firdsfahpes remdina, bet aridsan pee lohpu- sehrgahm lohpu baribai jeb uhdenim peejaukis lohpius no sprahgschana atswabina.

Wehl weena peemina.

Us to zihnidamees, ka aridsan wiseem muhsu tahtatu dshwotajem pirzejeem, muhsu preze par lehtu malsu jeb zenu dabunama buhtu, esam mehs preeksch **Sturfemneekem** paschā **Zelgawas pilsehta, F. A. Kleina kunga bohde** weenu pahrdohschana weetu par Rihgas zenu eezehlschi un luhdsam itweenu, scho peemina wehrā patureht.

Behzgalā dohdam mehs wehl wiseem muhsu draugeem, andelmaneem un krobhsinee-tem sinat, ka mehs aridsan eesahlam tohs wifu wairat eemihletus un smefigatohs **Kreewu-femes wihnus** tureht un par to wifu lehtato malsu pahrdohht, un teef itweena pirzeja paschā, jeb zaur grahmatahm peefuhlita wehleschana ar ustizibu eelsch muhsu wifu leelato **Baltijas dseedataju wihna** pagraba peepilbita blalam **J. Redlich kunga** **Englischu magasthnei**, pee

Louis Luudmann un beedra,

Rihgas pirmas gilbes kaufmana.

Pulkstenu,

dubult-kapselu fudraba anera-pulkstenu no 12 rbl. fahloht, fudraba zilindera-pulkstenu no 8 rbl. fahloht peedahwa

C. Janjohu,

leelā Rehninu-celā № 3, preti muses namam.

Pulkstenu-taisitajs

Joh. G. Kundt

ir fawu pulkstenu-bohdi no Ralku-celas us

Smilfchu- un Sirgu-celu stuhri,

Karpowa mahja, pahrzehlis un usluhdj fawus draugus, lauzineetus, winu ar fawahm wajabibahm pa pilnahm apmelleht un no wina leela pulkstenu krahjuma wifadus pulkstenu par lehtu zenu ar appalwofchanu pielt.

Roschenile-pehrwi un Koschenile-pastu,

no manis igubretu, ar kuru war winu farlanu pehrweht, peedahwa

Wilum Wetterich,

pee Weltera basnijas.

Wehrmanna un dehla

Mihgas dsels = leeschana, maschinu = fabrika un fugu = buhweschanas weeta

Mihlenhofe (Mühlenhof) pee Mihgas

ix pehdigâ laikâ tâ pawairojusehs, ka tai katra laikâ ix eespehjams wifu leelatohs maschinu darbus us-nemtees un ihfakâ laikâ gatawus taifih; probti:

Damf-maschineš un damf-katluš wifadas sortes, lihš 300 sirgu-spehla,	brankuhschu-, bruhšchu-, gehrešchanas un dširnawu-eeriktes,	tšhuguna reeres preekš damfa, uhdens-un gahšas-eeuwilšchanahm wifaddš leelums,
Damf-fugus ar maschinehm un latteem pehš wifadeem muduleem, lihš 300 sirgu-spehla,	lokomobilijas un semkohpibas maschineš, uguns-sprizes un pumpus wifadas sortes ar damfi un ar rohkahm bruhšejamas,	kapu-krustus, monumentus un dselsu-tšoh-gus,
Damf-ahmurus un ramaš,	amatneeku rihku maschineš, kâ: drehbenkus, urbšchanas-maschineš, ehwelešchanas-, frehs-, grohpu-dšenamahas-, zaurumu-duramahas- un bleka-greeschamahs-maschineš, walzes u. t. pr.	dselša pawiljonus, juntuš, trepeš, balkonus, baldachines un wahrtus,
Damf-stahpelešchanas-krahnuš un bagerus,	damfa- un uhdens turinašchanas-aparatus,	dahrša-, mahjša- un kehka-leetas,
Damf-sahgu dširnawas ar guloscheem gate-reem un rinku sahgeem.		tšhuguna krahšns, laminus un gaišu zauri nelaišdamas krahšns-durwis.
Turbines un uhdens-ratu-daiktus,		

Apstelejumi teek muhsu fabriki, kâ ari kantobri Mihgâ, Kauf-eelâ Nr. 3, no kahda fabrika tehnikera preti nemti, kursch ari wišas wajadšigas šinas pašneegš.

Adrese wehštulehm: Wöhrmann & Sohn, Riga. Adrese telegrameem: Wöhrmann, Riga.

Wilu Fahršchana?

Zaur leelaku eerikteschannu ar jaunu damšpehku an ar jaunahm lahrtuwu-maschinahm war tagad us to wifahrako un wiflabako dabuht wifu lahrt, kâ ari drišjumâ wifadas drehbes pehrweht un ar jaunahm prohwehm nodriteht

Lehgeris un P. van Dyk. ištielešchana no

Kleytona damfmaschinahm un kulamahm maschinahm. Pačarda par labu atšhteem superfosfateem, kâ ari wifadahm zitahm semkohpibas maschinahm un ffunstš-mehšleem.

Waltenbergu fabriki,

Maf-Salazes draudšē.

3

J. Malmberga un beedra

Masfawas tehju = magasihne,

Mihgâ, Kauf-eelâ Nr. 18,

peedahwa wifu labalabs

ihstas karawanes-tehjas par 160, 180, 200, 250, 300 lap. mahžinâ un dahrgal.

Kapu-krustus

un

kapu-atminus

no balta karares marmora, granitu un smilšchalmini tur leelâ ištwehlē un peedahwa par lehtahm ženahm sem štipruma apgalwošchanu

C. Sak,

Bilšchu-zirtejs Mihgâ, leelâ Smilšchu-eelâ Nr. 15.

20 Sinderu-eelâ 20.

Daschadi feenas- un leščas-pullšteni teel lehti un labi sem 2 gadu apgalwošchanas fa-taifiti, kâ ari ihštee Schwarzwalbes feenas-pullšteni ar šišchanas eerikti par 3 rubl. un dahrgali teel jauni pahroohiti pee pullšteni-taifitaja

E. Rosenthal,

20 Sinderu-eelâ 20.

Drabinas un eefala afni

ix ildeenas dabujami ahjiht alus-bruhši Ilgazeemâ.

Pulkstenuš

jaunōš fuhšijumōš un leelâ ištwehlē no wifu dahrgaleem lihš wifu lehtateem dabuja un peedahwa par wifu semalahm ženahm sem apgalwošchanu

A. J. Berg,

Sinderu-eelâ Nr. 9.

Vinu- un pakulu-dšijas

wiššs numuroš teel pahroohitas

B. Eugen Schnakenburga kantohri, Mihgâ,

leelâ Bilš-eelâ Nr. 1, preti birščas namam

Ihsti labu tinti

preekš floblahm un pagasiu-štrihwereem, kâ ari mahlu gabalōš preekš pohoneekem, peedahwa

Willum Wetterich,

pee Behtera bānijas.

Weens wiħnušis teel pahroohis. Zapeprafa Masfawas Ahr-Mihgâ, Zaurâ-eelâ Nr. 57.

Maudas-papihrus.

Ušewu biletēs no pirmas un ohtas ištēnešchanas Wiššemes un Kuršemes atšalamas un ne-atšalamas kihu-grahmatas, bankbiletēs, inštripziones, Gelfch-Mihgas un Ahr-Mihgas 5 1/2% kihu-grahmatas, wifadas dselsu-žeku akzijas un obligazijones un t. pr. peht un pahroohd pehš katra laika wehrtibas.

C. S. Salzmann,

kantoris Mihgâ, Raštu-eelâ, „Stadt Londones“ tra-teeri, apakščeja taškā.

Anglu aušchamu deegu magasihne pee Siws

Mihgâ, Raštu-eelâ, netahš no rahtušča, pa lab rohtu lab us ahru eei, peedahwa fawas gruntigas

linu- un pakulu-dšijas

no wiššsem numureem.

Meistera schahweens.

Ba tam abi sehni bija meschā lihds mehrkim nonahkufchi. Bernards bija Mahrtinam schahdus tahdus stikus no fawas skohlas dsihwes stahstijis, bet Mahrtinam smeekli tagad nemas wairs ne prahta nebija. Winisch arweenu bija klužu zeesdams winam blafam gahjis, kamehr Bernards beidsot prafija:

„Kas tew kaisch, sehni, ka tu tahds mehms esi. Tu rik-tigi no tahm beidsamajahm funu-deenahm esi par wisam pahrgrohsijees.“ Mahrtinisch smihneja, bet ari tai smihneschana winisch fawas behdas newareja pasleht. Bernards to pamanija un fajija tahlat: „Tew gan kahdas fahpes tawu firdi nospeesch, ka tu to labpraht nesaki, bet es tew ari negribu usmahktees, lai tu man fawu noslehpumu isstahstitu, tapehz peedohd manu prafischanu.“

„Noslehpumi tee gan nu naw wis, kuxi man schorihst ta par galwu skraida,“ Mahrtinisch atbildeja. „Es tikai us tam dohmaju, ka mani par leeldeenu eefwehtihš un man ta sklaista mescha dsihwe tad pagalam buhs.“

„Kapehz? tad jaw wina tew til ihsti fahktees. Jo kas tad tew nefauj par jehgeri palikt? Tu wari katru deenu tad meschā guleht.“ „Man waijaga amata mahzitees, Bernard, un wehl tahdu, kas manam tehnam nekahdu amata naudu nemaksa. Tu jaw to sini gan, kamdeht?“ „Ja, tas ir sinams,“ atbildeja lihdszeetigi Bernards. —

„Es gan labpraht wehletohs, ka tu zitu kahdu amatu mahzitohs, jo warens jehgeris tu jaw buhtu!“

„Es pateizohs par tawu lihdszeetibu,“ Mahrtinisch teiza aigrahbts, „to leetu newar wairs grohsiht. Mans tehws ir ar mani schorihst pahre to leetu runajis un es esnu pats to atstunis, ka tas zitadi newar buht. Es tikai nesinu, kahdu amatu jahkt.“

„Ja ir skahde, ka putnu isbahseju naw, tai amata tu tahlu tiktu.“

„Jo mihlo amatu es jaw par leeldeenam atmetischu. Kad es us skrohdera galda sehichu, jeb pee ehwel-benka stahwu, tad tas amats ir beigts.“

Sehni bija tagad tam mehrkim tuwojuschees un fahka schaut. Mahrtinisch diwi reises no westas widu trahpija un Bernards, lai gan zil spehdams publejahs, tomehr to newareja un newareja. Beidsot winisch fajija ta: „Ne, es wairs nemas neschaufschu, jo man waijaga no tewis kaunetees. Tew til waijaga slinti pee waiga peelikt un gaili nospeesch — te jaw mehrkis ir trahpihts; bet es mehrkeju un mehrkeju un tomehr ne dehli newaru trahpiht. Tas ir pawisam ehroti. Ja slinta preeksch manis neder, ta es tehnam teikschu: wina weza schauj labaki!“

„Bet es atrohnu to slinti par lohti labu,“ Mahrtinisch fajija, „un gribu prohweht tur to wanagu gaisa noschaut, kuxsch, ka rahdabs us laupijumu tihko. Dohd schurp, es gribu weenam sakitim dsihwibu glahbt!“

Winisch ahtri peelahdeja un schahwa. Wanags nolrita trahpihts no gaisa.

„Tas bija brihnischkigs schahweens!“ Bernards issauza. „Bar to schahweenu mans tehws tewi apskautu. Sehni, tew waijaga par jehgeri palikt!“

„Kad man til schaufchanā pehzaf eksamens buhtu janoleet, es to gan waretu, bet kur lai es tahs zitas sinaschanas nemu, kuras tatschu ari no manis wehl prafihš? Ta tad es mescha kohpichana tomehr buhtu mulkis un amatu jaw es waru us to labako un gruntigako ismahzitees.“

„Nu tu jaw wari man pahri gadus lihds nahkt us Schwelines pilssehtu, tad tu jaw ari til dandj pratifi, zil tew buhs waijadfigs.“

Schi runa wehl jo wairaf muhju nabaga Mahrtinu apbehdinaja, kaut gan Bernards to til launi nemas nedohmaja. Winisch bija tagad to leelako kawekli preekschā zehlis, pahre to ari wina tehws schorihst winam sprediki bija turejis, un kas nu winam tagad atkal skaidri preeksch azim nahza. Winisch palika atkal kluhs un fajija lohti behdigi, bet weentesigā balsi:

„Ne, es mahzischohs amatu un pee tam lai paleet!“

Sehni greesahs atkal atpakal us mahjahm. Wini parehina wanagu lihds, kuru Mahrtinisch bija noschahwis un apschlijahs to preeksch Bernarda isbahkt. Schis to gribeja Mahrtina meistera schahweenam par atminu usglabahst un turklaht pee fawa drauga dohmaht.

II.

Weena deena pehz leeldeenas redsam muhju skrohdera familijas mahjina mundru schurp un turp skraidischanu un telajichanu. Bet preezigs tur nebija neweens, us wisu gihnjeem bija tikai skunjas un weentesiba manama, ka kad wini kahdu leelu mantas gabalu buhtu pasandejuschi, jeb ka kad wineem kahda nelaimē preekschā stahwetu. Gandrihs ta ari bija, jo Mahrtinam waijadseja schkirtees, un weena puslihds attahla pilssehta par mahzekli palikt. Winisch bija jawa tehwa amatu fen iswehlejees un meisters Bruhns bija ar leelahm publehch weenu meisteru usgahjis, kas par tschetru gadu mahzibas laiku no ta sehna nekahdu mahzibas naudu nepagehreja. Winisch bija jaw preeksch leeldeenas to sehnu tam jaunam meisteram rahdijis un tagad winam wairs nebija waijadfigs, to tahlu zelu wehl weenreis eet; Mahrtinam waijadseja weenam pascham us tureeni dohtees, tomehr familija gribeja wina kahdu gabalinu pawadiht, kamdeht schis nemeers bija nama. Schkirchanahs no mahjahm bija muhju sehnam gruhata, neta winisch to bija dohmajis; winam waijadseja wisus fawus dwehseles spehkus janemtees, lai tikai til tahlu waretu fawalditees, ka ahrigi waretu meerigi isliktees. Winisch bija nupat wisahm fawahm mihlakahm weefinahm dahstina tabas deenas atdewis, bija ari wistas sehtswidu wehl reis apskatijees un bija tad istaba eenahjis, us eeschanu gataws. Winisch nehma fawas diwas masakas mahjas pee rohkas un fajija: „Ta, tagad mehš waram jaw eet!“ un ta runadams winisch isgahja pa durwim ahra. Wisi ziti gahja winam pakal. Bija sklaists Aprila mehnescha rihts. Tagad tikai ihsti fajuta atjaunodamo pawafari. Wisi asni litahs kustotees, ka kad wini ar waru tahs apsegas gribetu nomest, lai wina wisu pirmee tohs sildidamus un atdsihwinadamus faules starus waretu dabuht, un wina gaischuma peedsertees. Tee mescha un augtu kohku pampuri usmohdinaja jaw agri zeribu us bagatu augtu fawahschichanu nahkamā rudeni. Putnini

dseedaja wif, lam tikai balsi bija, pat tas stahrs us mescha-
kunga schukhna kratfchkinaja un partfchkinaja, ka kad winfch
tam prohjam eedamam Mahrtnam ari „labas deenas“ fawâ
waloda atdoht gribetu. No wifa fchi jaukuma muhsu zeli-
neeti likahs mas fo pamaniujchi efam. Klufu zeesdami gahja
wini weens ohtram blakam, katris pee fewis dohmadams,
pat mafais Anfinfch plahpaja mafak, neka winfch bija eeradis;
winfch, kâ rahbijahs, tahs behdas deefgan faprata, kas tohs
wifus nospeeda.

Drihs wini bija to weetu fapreegufchi, no kuras Mahr-
tnam weenam pafcham wajadseja tahtak eet. Tehws dewa
winam rohku un fajija: „Nu eij ar Deewu, Mahrtn. Ne-
dari mums kaunu, Mahrtn to es tew luhdsu. Paleez lab
frohderis, ka tu mums deenas wari palihdscht, kad mehs
wezi paleekam un mums taws palihgs buhs wajadfigs. Behz
fchetrachm nedelahm es tewi apmeklefchu un luhkofchu, kâ tew
eet. Ar Deewu!“

Mahte lika fawu rohku us dehla galwu un fajija ar dre-
bedamu balsi: „Tu esi arween bijis mana zeriba, Mahrtn,
neleez jel manu zeribu kaunâ. Ne-eismirfti fawu rihta- un
wakara-luhgfchanu; wifas behdas war jo weeglaki panest, kad
tu ari no winham pawijam nejpheji ifjargatees, kad tu tikai
Deewu firfnigi peefaukfti. Tas Kungs lai fwehti tawu ifee-
fchanu no muhsu mahjas un tawu ee-efchanu fwefchumâ ar
fawu wiflabako fwehtibu un dohd, ka tu to nepahrafchi,
fo tu puhpolu fwehdeena preefch fwehta altara esi apneh-
mees.“ Ahtri Mahrtnfch fneedsa faweem brahleem un mah-
jahm rohku un fteidsahs, zil ahtri fpehdams, prohjam. Zif
ilgi bija winfch to pukftedamu firdi fawaldijis, nu luhfa
wina fpehls un afaras riteja no wina azim. Blakam wi-
nam dseedaja zihrulifchi luftigi par to sato rudfu lauku —
winfch to nedfideja; mundri islehza pahris fakenu mescha
malâ, pee kuras winfch drihs bija atnahjis, zehlahs stahwus
un flauzija no deguna tohs rafas pileenus — Mahrtnfch
to neredseja; putnini dseedaja un ftrehja par labu un kreifu
rohku un lehkaja no kohka us kohku — winfch to nepamanija.

Winam dohmas no faweem mihleem fteidsahs pee bahrga
meiftera fwefchumâ, kura bahrga ifkate winam mas bija pa-
tikufe. Neeweens to nefnaja, zil mas winam prahts nefahs
us fcho amatu, kuru winfch few bija ifwehlejees, tikai weenam
winfch to bija fawâ luhgfchanâ fuhdsjeis un ganfchi luhdsis,
lai tas winam meschu par ohtru dfinteni pahrwehrtu, bet
tas winu nebija paklaufijis! Dâ winfch nu jutahs pa wifam
weentuligs un atstahs un dohmaja, ka winfch fawâ nelaimé
nelur ne-atradifchoht apmeerinafchanu. Tas wina firdi kâ
breefmigs fwars nospeeda un weenadi ween no wina azim
afaras ifspeeda. Tattfchu wehtra ari weenadi netrako un tã ar
wina pee muhsu nabaga Mahrtna pamafam nostahjahs, un
kad winfch pehz wairak ftundu ftai gafchanas to pilfsehtu at-
fneedsa, kad winfch wareja fawu meifteru ar preezigu waigu
apfweizinaht.

Sagaidifchana nebija wis nekahda mihliga, bet aurfia un
lihdsiga ihgnumam.

„Es jaw tewi aifwakar gaidiju; jo tai deenâ pehz leeldee-
nas ir arweenu laiks, mahziba eet,“ meifters fajija. Dâ
atwainofchanahs, ka meifters Bruhns wina drahnas newarejis
ahtraki pagatawoht, palika ne-ifjazita. Wina mahte bija
winam gan teikufe, lai winfch brihwftundâs meiftereinei palih-

doht un preefch winas fcho to padaroht, bet kad meiftereene
us tam jaw bija ftipri rehkinajufe un bef tam nemas newareja
iftift, tad tas tattfchu winam bija drufzin par dauds. Bet
ari zitadi winam tã wis negahja, kâ winfch to few papreef-
fchu bija dohmajis. Wina tehnam meifteru meklejoht nebija
laimejees, jo meifters Bekeris peedereja pee tahdeem amatnee-
keem, kas gan selus deefgan lama, bet pee fawu mahzektu
ismahzifchanas was fo, jeb it neko nedara. Winfch tikai
Mahrtnu bija tamdeht peenehmis, ka tas waretu deenestneezes
weeta buht, kad ne wairak, tad tattfchu pa to wafaru.

Tagad winfch nu gan faprata, tamdeht meiftereene par
wina atnahfchanu preezajufes un teikufe: „Tas tattfchu ir
labi, ka tu beidscht fche esi; bet zitadi jaw ari nemas newa-
rejam gatawi tapt.“ Wina ari wairs newareja gatawa tapt,
jo deenestneeze bija jaw preefch leeldeenas aifgahjufe un tapehz
wina ari tuhlt muhsu Mahrtnam fawu darbu usdewa, kaut
gan winfch labpraht buhtu pehz tahs ilgas eefchanas ifdufe-
jees. Kartupelus mijocht, malku zirft, uhdeni neft, behrnus
auffleht, fahbakus un drahnas puzeht, tee bija wina darbi
namâ, un pee tam wehl peedereja dahrsa un lauka darbi, tã
ka wifas wina laiks us tam ween aifgahja nu winfch darba
iftabu zitadi nedabuja redseht, kâ kad tikai tur kas bija darams.

Dâ pagahja nedela pehz nedelas un kad meifters Bruhns
par debefs-branfchanas deenu fawu Mahrtnu apraudfija,
tad tas nemas wehl nebija adatu rohka turejis. Tas tattfchu
bija muhsu meifteram drufzin pa dauds. Winfch lika to
meifteram Bekeram preefchâ un abi tã fahla ftrihdetees, kameht
meifteris Bekeris beidscht pawehleja Mahrtnam fawas leetas
panemt un tuhlin pee „welna eet.“ Schis few to mihto
pawehli nelikahs ohtru reis wairs teift; drihs bija winfch at-
kal fawu paunu fahfehjis un gahja jo ahtri no ta nama
prohjam, fur winfch gan daschu labu fweedra pileenu pee
ftipra darba bija atstahjis un fur winam neweens ari neweenu
mihligu wahrdinu nebija fajijis, kaut gan winfch weens pat
bija bijis wifu daritajs. Meifteram Bruhnam bija galwa
tagad ruhpeftu pilna. Us kureen winfch ar fawu Mahrtnu
lai eet? Tas nebija wis weegli tuhlt zitu meifteru atrast.
Bapreefch winfch nehma Mahrtnu lihds pee ta kaufmana,
fur winfch arween pilfsehtâ buhdams mita, gribedams few
to leetu tahtak pahrdohmaht. Winfch fchim fawas behdas
fuhdsjeja un luhdsja padohmu.

„Nu,“ Belzer kungs fajija, — tã jauza to kaufmani, „kad
juhâ no ta sehna tikai frohderi gribat likt ifmahzigt, kad es
jums nemahku padohmu dohd, jo labo meifteru naw dauds,
un fur es jums waretu teift, teem jaw wifceem mahzektu
deefgan, zil es finu. Bet kad juhâ man winu lihds Zahneem
gribat us prohwi atstahht, tad gribu lihds tam laikam ifdibi-
naht, waj winfch par kaufmani negeld, un kad tas ir, tad
jaw es preefch wina gahdaschu.“

Tas bija padohms, kuru muhsu meifters par Deewa pirtfu
ceeraudfija, un kad ari Mahrtnam tã frohderifchana bija
reebiga, un winam tas aridsan lohti pa prahtam bija, kad
wina amatu pahrgrohfsija, tad kontraktis bija drihs gataws un
Mahrtnfch eestahja par mahzektu pee Belzer kunga. Apmee-
rinahts meifters gahja mahjâ un pahmahjis ifstahftija, kas
winam fchodeen bija notizis. Mahte klaufijahs ar leelu brih-
nefchanohs un fajija: „To jaw es dohmaju, wihrin, un man
ir bail, ka ar muhsu Mahrtnu wehl jo prohjam tã ne-eetu.“

„Kâ tu us tahm dohmahm nahz?“ tehws prafija: „Waj

to wareja eepreefch paredseht, ka meisteris Bekeris winu par kufnas sehnu bruhkehs un darba istaba nenems?"

"Ne, us to gan es ne-esnu dohmajuse," wina atbildija, "bet man ir arweenu tahs dohmas, ka mums buhtu wajadsejis padohtees, un winam laut par jehgeri palikt, tas ir, par to, ko winfch no wifas firds wehlejahs."

"Lai winfch wezumâ par aplahrt staigadamu jehgeri fawu nabagu maifi ehd!" tehws atbildeja ahtri. "Ne, lai winfch papreefchu wehl ar to kaufmani isprohwe."

"Nu, us tam winfch ari naw deefgan mahzijeas, ka tur kahds labs kaufmanis waretu isnahkt," mahte atbildija.

"Lai nu palcef," meerinaja tehws, "winfch rehina labaf, nefa daschs labs sehns wina wezumâ, un rakstihit winfch war tik smuki, ka drufahs. Mums janogaida tatschu ta leeziba, kuru Belzer lungs mums pahr winu dohs."

"Das jaw ir paredjams: Winfch par Jahneem teiks, ka tam sehnam nekahdas patifschanas ne-efoht us kaufmana amatu, un winu wairs tahlak newaroht bruhkeht."

"Do mums pirms wajaga nogaidiht," tehws atteiza un faruna beidsahs. Mahtes bailes ne-israhdiyahs wis par ritigahm, jo Mahrtinfch bija par labu un bruhkejamu sehnu israhdijeas, ta ka Belzer lungs Mahrtina tehwan wehl preefch Jahneem lika teikt, ka winfch Mahrtinu paturefchoht un labu kaufmani no wina ismahzifchoht.

Un tomehr dauds kas nebija pehz Mahrtina prahta. Winfch gan bija zeeti ween dsineas, fawa jauna meistera labpatifschanu ispelnitces, bet winu ne wis patifschana us tam flubinaja, bet tikai bailes, ka fawam tehwan atkal jaunus raises nepadaritu. Meschs, meschs! tas winam bija arweenu prahta, un kad schodeen kahds buhtu nahzis un us winu teizis: "Mahrtin, tew buhs par jehgeri palikt," winfch buhtu winam ap kaku sehrees un no preeka randajis. Ispafchi tee wahrdi, ko bohdes selis weena wakarâ gutamaja lambari winam bija teizis, bija asu dselonu wina gohdiga firdi eespeedufchi un beidsamo patifschanu us wina tagadejo amatu pawifam isnihzinajufchi. Schis winam bija pahmetis, ka winfch nemahfoht teem semneekem fliktas prezes par labahm usteikt, un kad Mahrtinfch atbildeja, ka winam us tahdu wihfi efoht jamelo, tad bija dabujis atbildi: "Ko tu neekus plahpa! Kad tawa smalka firds apfina tew netauj meloht, tad tu par kaufmani negeldi! Do fawz andeleschenu un pee andeles ikkatriis fawu prezi flawe, zil tik ween mahf. Un to tew ari wehl wajaga mahziteas, jo tu tahda weeta esi, kur semneeki peenahf, un zitu nefa te newar dariht."

"Kad ta preze ir laba, tad jaw es winu flaweschu," Mahrtinfch atbildeja "tas jaw man nebuhs gruhti."

"Bah, laba preze pate fewi flawe, pee tam newajaga ne wahrda pasaudeht," bohdes selis nopeetni tahlak runaja, "bet fliktu prezi wajaga tikai usteikt, jo zitadi neweens zilwefis to nepirks un wina paliks rohâ."

"Bet kad nu kahds fliktu prezi par labu nopehrt un tikpat aismafja, to tad?" Mahrtinfch prafija puf bailigi.

"Ko tad? Ehrmota jautafchana!" flaneja atbilde. "Kad tew kahdu reisu tahda andele laimejahs, tad tew buhs par tam preezateas, jo to fawz par labu andeli."

Itin bailigi Mahrtinfch atbildeja: "Mans tehws un mana mahte ir teikufchi, ka ta efoht krahpfchana. Un fkolâ un pee mahzitaja ari es esnu to mahzijeas."

"Es tew sehn labu padohmu dohfu," bohdes selis fa-

schutis atbildeja: "Kad tu tahdas mulkigas dohmas newari atnest, tad eij atkal rihtu prohjam un sehdeas us firohdera galba, tur ir tawa weeta. Par kaufmani tu ar tahdahm dohmahm tahdu netikfi. Bet gan jaw tu fawas dohmas pahrgrohfifi, kad tu tik ilgaki schi buhfi bijis un atfinis, ka semneeks tur wiflabati pehrt, kur winam wifu smalkati proht usteikt. Ar tamu gohda prahtu pee wineem nefa newar isdariht, to tu few peenemeas."

Mahrtinfch wairaf nefa ne-atbildeja. Das, ko winfch nupat bija dsirdejis, wina gohdigu firdi un firds apfina bija aiskahris. Winfch nefa to nebija dohmajis, ka kahdi fliktumi waretu pasaulê buht. Kad nu winam wehl tahs faprafchanas nebija, ka tee no bohdes seta isrunatee wahrdi nefa neshmejahs us wifu kaufmanu kahrtu, bet ka kaufmanu kahrtâ ir tapat labi zilwefi, kuxi to fakamu wahrdu zeeni: "Gohds eet pa zeta widu, negohds pa zeta malu" un kas fawu andeli us kreetnibu un gohdibu atbalsta, tad winfch nesinaja few zitadi ka lihdsfeteas un no ta launuma isbehgt, ka tik no ta amata atstahdameas. Schis dohmas winam pawifam meegu atnehma, un ir tad winfch winu newareja atdabuht, kad winfch reisu reisahm fawus wakarâ pahrtus bija flaitijis un wina lihdsbeedris jaw leelifkam krahja. Beidsiht, kad nahkamais rihts jaw tuwu bija, aiskrita ari winam peekufufchas azis un winfch kahdu stundinu atdusejahs. Zauks fapnis isdarija, ka winfch us ihfu laiku wifas fawas behdas aismirja, jo winfch fapnoja, ka efoht meschâ ar flinti plezds un ka jehgeris gehrbeas. Mescha-kunga jalksfuns, Tiras, gahja winam blakam. Bet bohdes seta breefmiga balfs, kura winam pawehleja uszelteas, weda winam atkal fawu behdigu buhchenu preefchâ. Winfch bija wifu deena ka duls un fawuzis un dabuja zaur tam wakarâ no Belzer kunga breefmigu rahjeenu. Bet tai pafchâ wakarâ winfch luhdja fawam kungam atlaufchenu, fawus wezakus ohtrâ deenâ apmekleht; wina firds bija winam tik pilna, ta ka winam to wajadseja ziteem istahstihit, zitadi winfch newareja istureht. Belzer lungs, dohmadams ka winfch pehz mahjahm sehrojoteas, atlahwa winam to labpraht un to tad ohtrâ rihtâ mehns winu atrohnam zil spehdanu us fawu tehwischku zelojam. Da bija ta pirma reisa pehz leeldeenas, kur winfch fawus mihtus atkal dabuja redseht. Ak, zil labi winam ap duhfschu bija pehz wifcem fcheem behdigeem gabijumeem, kuras winfch tik ihfâ laikâ bija peedfihwojis! Un, tomehr zil bailigi un fahpigi bija winam ap firdi, kad winfch us tam dohmaja, kas winu us mahjahm dsina. Kad winfch to mihtu zeenu jaw no tahleenes eeraudstja, tahs augstas leepas mescha-kunga sehkwidû un turflaht fawu wezaku maso mahjiru, tad winfch buhtu gandrihs pirmaja azumirkli no preekeem dikti usgawilejis, bet ohtrâ no leelahm bailehm gandrihs jaw aifbehdfis. Winfch pee grahwmalas nofehdahs un wehl weenreis pahrdohmaja, waj winfch to mas waretu aifbildinah, tehwan no jauna ruhpes par fawu nahkamibu uskraudams. Domehr wina atreebums pret meleem un krahpfchenu, bes kureem winfch, ka winfch to no fawa branga seta kunga bija dsirdejis, par kaufmani ne dohmaht newareja, to pahrawareja un winfch pazehlahs un gahja drohfschi us to mums jaw pafifstamo maso mahjiru.

(Turpinat wehl.)

Gradi un feedi.

Mihlo Tahmneek!

Sohbgals vehz ilgās gaidišchanas tika nodrukāts un ar ņawem ņawes-ņawem peere apgaismoja un ņawilbija ņawiju tautu, lai gan no leelas apgaismošanas un ņawilbišanas tahds ņawis iņehlahs Nowembera mehnesi, kahdu ilgi nebijam peedņawojuņchi. Bet ņawala ari waijadseja, jo kā lai zītadi mehrlakim deenas-grahmatu ņawew par peeminu rakstohst aste buhtu noņawalufe. Bet tu, wezo Tahmneek, ne muhscham newari eedohmatees to dņawito gudribu, kura nogrimu mineto deenas-grahmatu lasidams; mans prahts apņawaidrojahs un iņ manas galwas iņņawahwahs ņawawena eedohma: „kad mehrlakis deenas-grahmatā eerakņawsta ņawawus peedņawojumus zilwekem par eewehroņawšanu, kapeh; tad lai es ne-urakņawstu ņawawus peedņawojumus?“ Schim brihscham tew pastahņawstichu weenu peedņawojumu. Tas bija tā:

Preeņawņchi pahri nedelahm brauzu uņ pilņawņchetu, bet wehla laika dehl newaredams to ņawņawneegt, paliku pa nakti ņawņchaj puņe. Kahdu ņawņcharņawu gribedams eemest, nogahju wihnuņsi. Schē nu dabuju redņawņch, ko dņawihws buhdams wehl nebiju redņawņeis: mas ņawņ wihriņawņch ar gudru preeņawņchneeka padohmu bes biņawņņehm danzoja kasaku, ka preeks bija ņawkatotees. Man nahza brihnumi pahri ņawņcho jauno mohdi, ka wihri nahl bes biņawņņehm wihnuņsi danzoht un ka wineem to atkauj (ka ņawewas to dara, to gan ņawņinaju); bet es nedabuju kreetni pabrihnotees, jo besbiņawņņis danzotajs peenahza pee manis un ar ņawņwarigeem wahrdēem mani usrunaja: „Draugs, tautas-brahli, tauteeri! ko tu brihnees, mani redņawedams bes biņawņņehm danzotam? Waj tu ņawņini, kas ir niņawna ņawewā, kas ir pilka puhze, kas ir weza ragana? To tu laikam neņawņini; bet es to ņawņinu, jo man tahda ir, ja deemņawņehhl! tahdu eņawmu apnehmis. Schi ragana, kas ir mana ņawewā, ņawņchi mani pee pa laikmeteem, pa ņawņwehtdeenahm un ari zītahm deenahm, kad winai untumi usnahluņņchi. To wehl wiņawu wihrs buhdams eņawmu pazeetis, bet kas man ņawņcho-deen notika, to ne muhscham wairs nezeetiņawņchu. Gedohmajees tauteeti, kas man notika! Schodeen mana weza niņawna puze ņawņahla, kā jaw radufe, mani pehrt un es pehreenu, kā jaw radis, pazeetu, bet breeņawmigai bahbai ar to nepeetika, wina mani iņņawweeda ahra pa durwim un nelaida wairs eekņawņā. Tē mana wihra duhschā aptezejahs, es ņawņsteigņawņchus atņawņteidņawņohs ņawņchurp wihnuņsi un ņawawas duņawmas apdņawņehru, tā ka man kahjas ņawņahla uņ danzotņawņšanu zilatees. Ja draugs, to nem ņawew par preeņawņņņihmi, tas lai buhtu tew par peeņawņohdiņawņšanu, ka niņawna ņawewā ir breeņawmiga leeta. Kad tu ari buhtu deesin zil gudrs wihrs, kad tu deesin zil augstā amatā ņawņstahwetu, niņawna ņawewā par to neko nebehda, wina tewi pehrs kā ņawņalmu maiņawu.“ To ņawņazijis leelais runatajs eemeta ņawņņcharņawu un ņawņahla danzoht.

Waj ņawņin, mihlo Tahmneek, to wiņawu dņawirodohst un redsoht man it ehromoti palika ap duhschu un tamdehl ņawņcho peedņawojumu eerakņawstiju ņawawā deenas-grahmatā. Lai tu ņawņinatu, kā tahda ragana iņņawkatahs, tad peeņawņeetu tew ņawņchē winas bildi un to rahdi katram, kas grib pzeetees, lai tahdu nepreze, jo zītadi war dabuht wihnuņsi bes biņawņņehm danzoht.

Ko jaunu tew newaru pasnoht, pee mums eet pa wezam: ņawņchur tur kahdu ņawņirgeli noņawohg un palakam unguntina pamuņkufe jumtu aisdēdņawina, bet tahdas ņawņinas tu dabuhn it nedelas

Niņawna ņawewā ņawņwehtdeenās rihtā.

awises lasiht. Mans dehlens, tawis krusis-dehls, buhs ņawņmalks ņawņehns; wiņawņch newar to deenu ņawņagaidiht, kur wareņawņchoht gudraks buht par krusi-tehwu; jo kā tu jaw ņawņini, tad jaunee ņawņatweeņawņchi arweenu grib gudraki buht par wezeem, kam tihs-kahs atpakal rahptees.

Kad wairak walas buhs, tad tew atkal kahdu gabalinu iņ ņawewas deenas-grahmatas peeņawņuhtichu.

Dņawihwo weņawals, kamehr ņawņflims ne-efi; bet arweenu grib weņawals buht

Tawis

Dangas Sanzis.

Pazeetees!

Kad laime tewim uņņawmaiba,
Tad preekeem pardauds nedohdees,
Jo ilgi ta wis negaida
Drihs buhdama ta aisseigņawņees.
Ja tomehr laimes brihdi juhti,
Leez wehra, ko tas tewim dohd;
Tad nebuhs janoschelo gruhti,
Ja pasuhd tas it nemanohst!

Tapat kad liktens ņawņstumjas lehmis,
Pardauds tad nenoschrojees,
Un nelaujees — kad zerib' nehmis
No katra preeka atrautees!
Eij, un no puņawņehm trohnaus pini, —
To dņawihwes dahrsā deesgan buhs;
Bet ja ar' ehņawņņchi dur, tad ņawņini:
Ka tew drihs rohņawes rohka kuhš!

Stahmera Andrejs.

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.